



GEWONE ZITTING 2024-2025

16 JANUARI 2025

**BRUSSELS
HOOFDSTEDELIJK PARLEMENT**

VOORSTEL VAN RESOLUTIE**over het mobiliseren van het sociale
huisvestingsbeleid om dakloosheid
te bestrijden**

VERSLAGuitgebracht namens de commissie
voor de Huisvestingdoor de heren Martin CASIER (FR)
en Louis de CLIPPELE (FR)

Aan de werkzaamheden van de commissie hebben deelgenomen:

Vaste leden: De heren Louis de Clippele, Hennan Oflu, mevr. Françoise Schepmans, mevr. Eléonore Simonet, de heer Martin Casier, mevr. Nadia El Yousfi, de heer Mohamed Ouriaghli, mevr. Françoise de Smedt, de heer Mehdi Talbi, mevr. Marie Cruysmans, de heer Calvin Soiresse Njall, mevr. Joëlle Maison, de heren Emile Luhahi, Fouad Ahidar, Mathias Vanden Borre.

Plaatsvervangers: Mevr. Kristela Bytyçi, de heer Jamal Ikazban, mevr. Patricia Parga Vega, mevr. Farida Tahar, mevr. Najima El Arbaoui.

Andere leden: De heren Mustapha Akouz, Benjamin Dalle, Ilyas Mouani.

Zie:

Stuk van het Parlement:

A-30/1 – 2024/2025: Voorstel van resolutie.

SESSION ORDINAIRE 2024-2025

16 JANVIER 2025

**PARLEMENT DE LA RÉGION
DE BRUXELLES-CAPITALE**

PROPOSITION DE RÉOLUTION**relative à la mobilisation des politiques sociales
du logement en faveur de la lutte contre
le sans-abrisme**

RAPPORTfait au nom de la commission
du Logementpar MM. Martin CASIER (FR)
et Louis de CLIPPELE (FR)

Ont participé aux travaux de la commission :

Membres effectifs: MM. Louis de Clippele, Hennan Oflu, Mmes Françoise Schepmans, Eléonore Simonet, M. Martin Casier, Mme Nadia El Yousfi, M. Mohamed Ouriaghli, Mme Françoise de Smedt, M. Mehdi Talbi, Mme Marie Cruysmans, M. Calvin Soiresse Njall, Mme Joëlle Maison, MM. Emile Luhahi, Fouad Ahidar, Mathias Vanden Borre.

Membres suppléants: Mme Kristela Bytyçi, M. Jamal Ikazban, Mmes Patricia Parga Vega, Farida Tahar, Najima El Arbaoui.

Autres membres: MM. Mustapha Akouz, Benjamin Dalle, Ilyas Mouani.

Voir :

Document du Parlement :

A-30/1 – 2024/2025 : Proposition de résolution.

I. Inleidende uiteenzetting van mevr. Farida Tahar, eerste mede-indiener van het voorstel van resolutie

(vergadering van 5 december 2024)

Mevrouw Farida Tahar voert aan dat voorliggend voorstel van resolutie, dat oorspronkelijk was ingediend in februari 2024, gewijd is aan een zorgwekkend thema. Door de recente crisissen heeft de kansarmoede nog grotere proporties aangenomen.

Dit onderwerp bevindt zich op het raakvlak van het welzijns- en gezondheidsbeleid met het huisvestingsbeleid. Bovendien gaat het hier om een moeilijk meetbaar probleem.

Volgens de meest recente cijfers zijn er in Brussel ongeveer 7.000 dak- en thuislozen. In november 2024 werd een nieuwe telling uitgevoerd. De cijfers zijn nog niet beschikbaar, maar we mogen ervan uitgaan dat zij gestaag zijn toegenomen in vergelijking met de voorgaande jaren. Huisvesting is evenwel een basisrecht dat wordt gegarandeerd door onze Grondwet. Het is een van de hoekstenen van een menswaardig bestaan.

Tijdens de vorige regeerperiode heeft de Brusselse regering vanuit haar bevoegdheid voor welzijn, gezondheid en huisvesting een aantal maatregelen genomen om het recht op huisvesting concreet te maken. Hoe ambitieus die maatregelen ook zijn, ze volstaan niet om alle behoeften van de Brusselse bevolking te lenigen. Meer dan 50.000 mensen wachten op een sociale woning en de huurprijzen swingen de pan uit. De feiten zijn gekend. Het voorstel van resolutie beoogt via het sociale huisvestingsbeleid dak- en thuisloosheid duurzaam te bestrijden.

Een onderzoek van Dulbéa heeft aangetoond dat hulp om dak- en thuislozen duurzaam te herhuisvesten niet meer kost dan sociale bijstand en noodopvang.

Het voorstel van resolutie herbevestigt op de eerste plaats het recht op huisvesting voor iedereen. Duurzame herhuisvesting is essentieel om dak- en thuisloosheid te bestrijden. Daar moeten we zowel vanuit het welzijns- en gezondheidsbeleid als vanuit het huisvestingsbeleid werk van maken. Het belang en de dringende noodzaak om dak- en thuisloosheid in Brussel aan te pakken moet ons ertoe aanzetten niet langer in hokjes te denken. In de plaats daarvan moeten we een wisselwerking tot stand brengen tussen het huisvestingsbeleid en het welzijnsbeleid.

Voorts wordt in het voorstel van resolutie opgeroepen om de regelgeving aan te passen met als doel de BGHM en de OVM's via het sociale huisvestingsbeleid nauwer te betrekken bij de aanpak van dit probleem. Daarnaast wordt gevraagd om beter rekening te houden met de sociale nood van kandidaat-huurders bij het toewijzen van sociale woningen in chronologische volgorde. Dat betekent dat we rekening moeten houden met de meervoudige en specifieke

I. Exposé introductif de Mme Farida Tahar, première codéposante de la proposition de résolution

(réunion du 5 décembre 2024)

Mme Farida Tahar indique que cette proposition de résolution, initialement déposée en février 2024, concerne un sujet préoccupant, tant la précarité a été exacerbée par les récentes crises.

Ce sujet se trouve au croisement des politiques social-santé mais aussi des politiques de logement. C'est aussi une problématique difficile à quantifier.

Néanmoins, la publication du dernier dénombrement de Bruxelles fait l'état d'environ 7.000 personnes sans chez-soi à Bruxelles. En novembre dernier, un nouveau dénombrement a été effectué. Si nous ne disposons pas encore des chiffres, nous pensons qu'ils seront en constante augmentation par rapport aux années antérieures. Or, le logement est un droit fondamental garanti par notre Constitution qui constitue l'un des socles d'une vie conforme à la dignité humaine.

Durant la législature précédente, le gouvernement bruxellois a pris une série de mesures tant en matière social-santé que de logement pour la concrétisation du droit au logement. Même si elles sont ambitieuses, elles ne répondent pas à l'ensemble des besoins de la population bruxelloise : plus de 50.000 personnes en attente d'un logement social, des loyers qui explosent. La proposition de résolution visant à mobiliser les politiques sociales du logement afin de lutter contre le sans-chez-soirisme à terme.

Une étude menée par Dulbéa a mis en fait en lumière qu'il n'était pas plus cher d'accompagner les personnes sans abri dans un processus de relogement durable que de mettre en œuvre des dispositifs d'aide sociale et d'accueil d'urgence.

D'abord, la proposition de résolution réaffirme le droit au logement de toutes et tous et l'importance de la remise durable en logement pour lutter contre le sans-chez-soirisme, ainsi que la nécessité de créer des synergies entre les politiques de social-santé et les politiques de logement. L'importance et l'urgence de la prise en charge de la situation du sans-abrisme à Bruxelles nous incitent à ne pas cloisonner nos approches, mais plutôt à créer une synergie entre les politiques de logement et les politiques sociales.

Ensuite, la proposition de résolution demande de modifier la réglementation dans le but d'impliquer davantage la SLRB et les SISP en matière de logement social. Elle demande également d'améliorer la prise en charge de l'urgence sociale des candidats locataires dans l'attribution, par ordre chronologique, d'un logement social. Il s'agit prendre en compte les réalités multiples et spécifiques des personnes sans-chez-soi, de simplifier les démarches à accomplir pour devenir candidat locataire

werkelijkheid van dak- en thuislozen. Daarnaast dient het eenvoudiger te worden gemaakt om zich in te schrijven als kandidaat-huurder. Wie geen vast adres heeft, moet immers heel lange administratieve procedures doorlopen. Bovendien is het nodig om het aantal voorrangrechten te verhogen voor personen die worden beschouwd als dakloos, of, ruimer beschouwd, voor slachtoffers van een uitzonderlijke gebeurtenis, een natuurramp of een sociaal drama waardoor ze onverwacht hun woning verliezen, alsook voor slachtoffers van ongezonde woningen. Het zou ook eerlijker zijn om het aantal bijkomende voorrangrechten voor daklozen te verhogen per jaar anciënniteit.

In de oorspronkelijke versie van het voorstel van resolutie werd gevraagd om een quotum voor de toewijzing van sociale woningen voor de herhuisvesting van daklozen vast te stellen op 5% van de toewijzingen van het voorgaande jaar. Nadat de tekst in februari was ingediend, keurde de regering een besluit goed. Vanaf 1 januari 2025 dient een drempel van 3% te worden bereikt, die vervolgens oploopt tot 4,5% in 2026 en 6% in 2027.

Het voorstel van resolutie bevat tevens een verzoek in verband met gemeentelijke openbare huisvesting. Wij zouden de oproep tot het indienen van blijken van belangstelling die werd uitgeschreven als onderdeel van het Noodplan voor huisvesting, graag verder willen evalueren. Daarnaast dringen we erop aan een nieuwe aangepaste oproep uit te schrijven om de gemeenten en OCMW's te stimuleren om daklozen onder te brengen in hun woningen door samen te werken met verenigingen op het terrein.

Daartoe moeten de opdrachten en uitvoeringsbepalingen met betrekking tot het toewijzingsreglement worden gewijzigd en moet het mechanisme voor de 'contractualisering' van huisvesting dat tijdens deze regeerperiode werd ingevoerd, worden geactiveerd. Het is de bedoeling om het beleid ter bestrijding van extreme armoede en dakloosheid en het sociale huisvestingsbeleid meer op elkaar te laten aansluiten. Dat is een van de belangrijkste eisen van de verenigingen die dak- en thuisloosheid bestrijden.

Ondanks de verhoogde inzet van de overheid, verenigingen, syndicaten en rechtstreekse betrokkenen gaan de dakloosheidscijfers de verkeerde kant uit. Met deze resolutie roepen we de regering op om op de ingeslagen weg voort te gaan en haar beleidsinitiatieven in het licht van de bestaande toestand te versterken. Het uiteindelijke doel moet zijn om een einde te maken aan dak- en thuisloosheid.

Wij willen graag nog een stap verder gaan. In een amendement verwijzen wij naar het masterplan van Bruss'Help, waarin wordt voorgesteld om de drempel te verhogen tot 33% van de toewijzingen. Het voorstel van resolutie richt zich op bijzonder kwetsbare groepen. Het doel is niet om jacht te maken op eigenaars of om de ene groep op te zetten tegen de andere, maar wel om een antwoord te bieden op de dramatische sociale noodsituatie van vrouwen, mannen en kinderen die op de grond moeten slapen.

Het amendement wijzigt enkel het tweede verzoek waarin het toewijzingsquotum van 5% vermeld staat. Wij stellen voor om dat streepje te vervangen door een nieuw streepje

parce les procédures administratives sont très longues pour des personnes qui ne disposent pas toujours d'adresse fixe. Il est également nécessaire d'augmenter les titres de priorité pour les personnes considérées comme sans abri ou, plus largement, pour les victimes d'un événement exceptionnel, une calamité naturelle, sociale qui pourrait entraîner la perte inopinée de leur logement ou pour les victimes de logement insalubres. Il serait aussi plus juste de prévoir une majoration des titres supplémentaires par année d'ancienneté pour les personnes sans abri.

Dans la proposition de résolution figure aussi une demande qui, dans la version initiale, stipulait de créer un quota d'attribution de logement social pour la remise en logement de personnes sans abri à hauteur de 5 % des attributions de l'année précédente. Après le dépôt du texte en février, un arrêté a été pris par le gouvernement. À partir du 1er janvier 2025, il est prévu d'atteindre un seuil de 3 % et puis ensuite de 4,5 % en 2026 et en 2027 d'un seuil de 6 %.

La proposition de résolution contient aussi une demande en matière de logements publics et communaux. Nous souhaiterions évaluer davantage l'appel à intérêts réalisé dans le cadre du Plan d'Urgence Logement et relancer un appel adapté avec des incitants pour les communes et les CPAS en matière d'accueil dans leurs logements d'un public sans abri via des collaborations avec des acteurs associatifs.

Pour ce faire, les missions et les modalités relatives aux règlements d'attribution doivent être modifiées et le dispositif de contractualisation logement mis en œuvre durant cette législature. L'objectif est de renforcer les liens entre les politiques de lutte contre la grande pauvreté et le sans-abrisme, d'une part, et les politiques sociales du logement, d'autre part. Il s'agit là d'une des principales revendications des associations qui luttent contre le sans-chez-soirisme.

Compte tenu de l'évolution défavorable des chiffres du sans-chez-soirisme, malgré une mobilisation accrue des pouvoirs publics, des associations, des syndicats, des personnes directement concernées, l'objectif de la présente résolution est d'inviter le Gouvernement à poursuivre sur sa lancée, à renforcer ses actions politiques à l'aune des réalités de terrain et dans l'objectif à terme de mettre fin au sans-chez-soirisme.

Nous souhaiterions aller plus loin et, par un amendement, faire référence au travail du Master Plan de Bruss'Help qui propose de relever le seuil à 33 % des attributions. La proposition de résolution vise des publics particulièrement précarisés. Le but n'est pas de faire la chasse aux propriétaires, ni d'opposer deux publics mais de répondre à cette urgence sociale dramatique de femmes, d'hommes, d'enfants qui dorment à même le sol.

Concernant l'amendement, il s'agit uniquement de modifier la deuxième demande mentionnant ce quota d'attribution à hauteur de 5 %. On propose de remplacer ce tiret par la demande

met de vraag om een percentage van de woningen die de OVM's toewijzen, voor te behouden voor dak- en thuislozen. Dat percentage bedraagt 33% van de toewijzingen per jaar, totdat er in totaal 2.000 woningen beschikbaar zijn gesteld voor deze doelgroep, volgens de logica van *Housing First*. Dat is een van de aanbevelingen van het masterplan. De hele sector die zich inzet voor de bestrijding van dak- en thuisloosheid, staat daarachter.

II. Algemene bespreking

(vergadering van 5 december 2024)

De heer Benjamin Dalle wijst erop dat de Verklaring van Lissabon de verplichting inhoudt om tegen 2030 een einde te maken aan dak- en thuisloosheid in de hele Europese Unie. Die verklaring is ook van toepassing op België. Toen hij Vlaams minister van Armoedebestrijding was, riep hij in 2022 de interministeriële conferentie ‘Maatschappelijke Integratie’ bijeen, die al acht jaar niet meer was samengekomen. Een van de prioritaire agendapunten was het samenwerkingsakkoord voor de bestrijding van dak- en thuisloosheid, dat in 2014 werd ondertekend. De Vlaamse en de federale regering hebben onlangs een bijgewerkte versie van dat akkoord goedgekeurd. Hij roept ook de Brusselse regering en het Brussels Parlement op om daar werk van te maken.

De spreker deelt de bekommernis van de indianers van het voorstel om te beschikken over correcte cijfers. Bij de meest recente telling werd het aantal dak- en thuislozen geschat op 7.000. Het huidige cijfer zou rond de 10.000 liggen. Het parlementslid betreurt dat de cijfers van Brussel moeilijk vergelijkbaar zijn met die van Vlaanderen en Wallonië. De Koning Boudewijnstichting voert de telling in Vlaanderen uit in samenwerking met de KU Leuven (en in Wallonië met de UCL). Dat levert een geharmoniseerde telling op waarin naast daklozen die op straat leven, ook dak- en thuislozen verrekend zijn die bij vrienden of familie wonen, maar geen vaste woonplaats hebben. De Koning Boudewijnstichting werkt samen met organisaties om alle mensen die bij klassieke tellingen over het hoofd worden gezien, op te nemen in de cijfers.

Het amendement is zeer ambitieus, maar tegelijk ook weinig ambitieus. Het is zeer ambitieus, omdat het 33% van de sociale huisvesting beoogt voor te behouden voor daklozen. Het is daarentegen ook weinig ambitieus, omdat het gericht is op de korte termijn en 2.000 woningen vooropstelt voor 10.000 dak- en thuislozen. Dat vergt een debat.

De CD&V-fractie dringt erop aan samen te werken met verenigingen op het terrein. Saamo Brussel voorziet in huisvesting, net als de vzw Vrienden van Het Huizeke in de Marollen. Hij vraagt zich af waarom deze samenwerkingsverbanden niet expliciet worden vermeld in het voorstel van resolutie.

Tot slot benadrukt de spreker het belang van dit thema. Het gaat niet alleen om 10.000 mensen die zich in een verschrikkelijk preciaire situatie bevinden, maar ook om

de réserver un pourcentage d'attribution de logement SISP aux personnes sans-chez-soi équivalent à 33 % des attributions par an jusqu'à atteindre un total de 2.000 logements disponibles pour ce public dans une logique de *Housing First*. C'est une des recommandations du Master Plan et qui est soutenu par tout le secteur de lutte contre le sans-chez-soirisme.

II. Discussion générale

(réunion du 5 décembre 2024)

M. Benjamin Dalle remarque que la déclaration de Lisbonne, à laquelle la Belgique est partie, impose de mettre fin au sans-chez-soirisme pour 2030 dans l'Union européenne. Lorsqu'il était ministre flamand en charge de la lutte contre la pauvreté, il a réuni en 2022 la conférence interministérielle « Intégration sociale » qui ne s'était plus réunie depuis huit ans. Elle a traité en priorité l'accord de coopération visant à lutter contre le sans-chez-soirisme conclu en 2014. Cet accord, actualisé, a été adopté récemment par le gouvernement flamand et le gouvernement fédéral. Il invite à avancer dessus aussi au niveau bruxellois.

L'orateur partage le souci des dépositaires de la proposition de disposer de chiffres corrects. Le dernier dénombrement faisait état de 7.000 personnes sans chez-soi. Aujourd'hui, on se situerait aux environs de 10.000. Le député regrette que les chiffres bruxellois soient difficilement comparables avec les chiffres de Flandre et de Wallonie. En Flandre, le dénombrement est réalisé par la Fondation roi Baudouin en collaboration avec la KUL (et l'UCL pour la Wallonie) pour obtenir un dénombrement harmonisé qui reprend non seulement les sans-abri qui vivent dehors, mais aussi les personnes sans chez-soi qui habitent ailleurs (ami, famille) mais n'ont pas d'endroit fixe. La Fondation roi Baudouin collabore avec des organisations pour atteindre toutes ces personnes qui échappent aux dénombrements classiques.

L'amendement est à la fois très ambitieux et manque d'ambition. Il est très ambitieux en prévoyant un quota de 33 % d'attributions de logement social pour les sans-abris. Il manque cependant d'ambition en raison d'une vue à court terme quand il parle de 2.000 logements en comparaison avec les 10.000 personnes sans-chez-soi. Cela mérite d'être discuté.

Le groupe CD&V insiste sur la nécessaire collaboration avec les associations sur le terrain. SAAMO Bruxelles prévoit des logements ou, dans les Marolles, l'ASBL Vrienden van Het Huizeke. Le député se demande pourquoi ces partenariats ne sont pas nommés explicitement dans la proposition de résolution.

Pour conclure, l'orateur met en exergue l'importance de cette thématique qui ne concerne pas seulement 10.000 personnes en situation prégnante de précarité mais aussi des

sociale problemen die verweven zijn met verslaving en criminaliteit en daardoor het leven van de Brusselaars bemoeilijken. Die problemen moeten ten gronde worden aangepakt.

Mevrouw Farida Tahar antwoordt dat de methode die Bruss'Help om de twee jaar gebruikt om het aantal dak- en thuislozen te tellen, gebaseerd is op een Europese typologie. Die telling omvat niet alleen daklozen die op straat leven, maar ook mensen die bij familie of vrienden wonen.

De drempel van 33% staat vermeld in het masterplan en is het resultaat van overleg met verenigingen die zich toeleegen op de strijd tegen dak- en thuisloosheid.

De heer Louis de Clippele herinnert eraan dat de MR-fractie tijdens de vorige zittingsperiode een zeer uitgebreid voorstel van resolutie heeft ingediend over dakloosheid en het *Housing First*-beleid. In tegenstelling tot de tekst die we nu bespreken, bevatte de tekst van de MR-fractie ook een aantal verzoeken op het vlak van welzijn en gezondheid. Bij elke hervorming van het beleid ter bestrijding van dakloosheid dient aandacht uit te gaan naar deze beide aspecten. Zo is het bijvoorbeeld nodig om de begrotingsallocatie voor *Housing First*, waarvan ongeveer 5% van het totale budget voor hulp aan daklozen afkomstig is, te herzien. Het meeste geld gaat naar noodhulp. Een vergelijking met de doeltreffende praktijken die andere landen hanteren om dakloosheid te bestrijden, leert ons dat een structureel model de beste oplossingen oplevert om mensen uit een dergelijke situatie te halen. We hebben een aanpak nodig die gebaseerd is op begeleiding, maar die daarnaast ook inzet op het veranderen van de huisvestingssituatie als eerste stap naar een oplossing.

Bovendien is *Housing First* bevorderlijk voor de emancipatie, aangezien mensen in nood de sleutels in handen krijgen om zich uit hun situatie te bevrijden en er voornamelijk zelf iets aan te doen.

Voor het overige steunt de MR-fractie de voorstellen om de toewijzingscriteria voor sociale woningen te wijzigen, de quota te herzien en de verenigingen op het terrein beter te laten samenwerken met de openbare huisvestingsinstanties.

In april 2024 stemde de Ecolo-fractie tegen het voorstel van resolutie van de MR-fractie, dat werd ingediend bij de commissies die bevoegd zijn voor welzijn, gezondheid en huisvesting, zodat elk onderdeel ervan aan bod kon komen. Mevrouw Viviane Teitelbaum, die het voorstel had ingediend, verzocht toen haar collega's die geen bezwaar hadden tegen de inhoud van de resolutie maar aangaven dat de regering zich al met dit probleem bezighield, om zich bij de stemming te onthouden, zodat de tekst niet in een lade zou verdwijnen en de volgende regering iets zou kunnen aanvaatten met de aanbevelingen ervan. Uit respect voor deze toenmalige collega zal de MR-fractie zich bij de stemming over deze tekst onthouden, omdat ze al haar ambities deelt.

De heer Emile Luhahi steunt deze resolutie en vindt het amendement logisch, omdat het recht op huisvesting een fundamenteel recht is dat samen leven mogelijk maakt. Huisvesting is meer dan een dak boven het hoofd, en is ook

problèmes sociaux qui compliquent la vie des Bruxellois, en raison des liens avec les assuétudes et la criminalité, qui doivent être attaqués à la racine.

Mme Farida Tahar répond, au sujet du dénombrement des personnes sans-chez-soi que la méthode utilisée par Bruss'Help, tous les deux ans, dépend d'une typologie européenne et ne vise pas uniquement le public des personnes sans chez-soi en rue, mais également les personnes habitant chez des tiers (famille, amis).

Quant au seuil de 33 %, il figure dans le Master Plan et ressort de la consultation des associations spécialisées dans la lutte contre le sans-chez-soirisme.

M. Louis de Clippele rappelle que, lors de la législature précédente, le groupe MR avait déposé une proposition de résolution très complète portant sur le sans-abrisme et la politique de *Housing First*. À la différence du texte examiné, le texte du groupe MR contenait aussi un pan de demandes pour les matières en social-santé. Toute réforme en cette matière doit porter sur ces deux pans de la politique de lutte contre le sans-abrisme. Par exemple revoir l'allocation budgétaire pour le *Housing First* qui représentent environ 5 % du budget total de l'aide aux personnes sans abri. L'essentiel des montants va vers l'aide en urgence. Quand on adopte une approche comparative pour voir ce qui se fait d'efficace à l'étranger dans la lutte contre le sans-abrisme, c'est vraiment le modèle structurel qui amène le plus de solutions pour sortir les gens de cette situation. Il faut une approche qui permet d'avoir un accompagnement, couplé à une modification de la situation de logement comme première approche d'une solution.

De plus, le *Housing First* est une solution émancipatrice dans la mesure où la personne en situation de détresse reçoit les clés pour s'émanciper et être le principal acteur de la modification de sa situation.

Pour le reste, le groupe MR souscrit aux propositions, comme la modification des critères d'attribution du logement social, la révision des quotas, une meilleure collaboration entre les acteurs de terrain et les acteurs du logement public.

En avril 2024, le groupe Ecolo avait voté contre la proposition de résolution du groupe MR, déposée à la fois en affaires sociales et santé et en logement pour pouvoir défendre chaque pan. L'auteure, Mme Teitelbaum, avait invité ses collègues, qui n'avaient aucune objection sur les éléments présentés dans la résolution, mais indiquaient que le gouvernement se saisissait déjà de cette problématique, de s'abstenir pour que le texte puisse vivre et que ses recommandations puissent être un appel pour le prochain gouvernement. Par respect pour cette ancienne collègue, le groupe MR va s'abstenir abstenir sur ce texte puisque nous partageons toutes ses ambitions.

M. Emile Luhahi soutient cette résolution et trouve l'amendement logique parce que le droit pour le logement est un droit fondamental qui garantit le vivre ensemble. Se loger c'est plus qu'avoir un toit au-dessus de sa tête, avec le bien-être, la santé

onlosmakelijk verbonden met welzijn, gezondheid en menselijke waardigheid. Dakloosheid blijft een groot probleem in Brussel. Het is nodig om het huisvestings- en het welzijnsbeleid beter aan elkaar te koppelen en er moet een structureel woningaanbod worden ontwikkeld. De resolutie legt terecht de nadruk op samenwerking tussen spelers.

Volgens mevrouw Nadia El Yousfi wordt de bestrijding van dakloosheid een belangrijk thema tijdens deze zittingsperiode. Toch vindt zij het op dit ogenblik moeilijk om voorliggend voorstel van resolutie volledig te steunen, omdat de bevoegde staatssecretaris sinds de indiening ervan beleidsinitiatieven heeft genomen om het aantal plaatsen voor daklozen te verhogen.

Zij benadrukt dat het nodig is om mensen te helpen, zodat zij door het betrekken van een woning zelfstandig leren zijn. De resolutie is momenteel niet volledig afgestemd op het reeds gevoerde beleid. De PS-fractie zal zich niet verzetten tegen een tekst die gaat over een onderwerp dat zij verdedigt. Zij vraagt echter om de tekst te herschrijven, zodat hij rekening houdt met de beleidsinitiatieven die op dit gebied intussen zijn genomen. Op basis van die uiteindelijke tekst moet het dan mogelijk zijn om een zo ruim mogelijke consensus te bereiken binnen deze commissie. Met dit in gedachten stelt mevrouw Nadia El Yousfi voor om een commissiewerkgroep op te richten en hoorzittingen te houden.

De heer Fouad Ahidar wijst erop dat tussen 2022 en 2023 slechts 39% van de sociale woningen werd toegewezen op basis van de wachtlijst. In 44% van de gevallen ging het om de doorstroming van mensen die al een sociale woning hadden. De overige 17% betrof afwijkingen voor slachtoffers van partnergeweld, daklozen die werden geholpen door het OCMW en andere noodgevallen. Er bestaan al maatregelen om de toewijzingen via het OCMW te vergemakkelijken.

Het voorstel van resolutie is erop gericht de strijd tegen dakloosheid op te voeren en daarbij een sterkere rol toe te bedelen aan de sociale huisvestingssector. Daarbij is het de bedoeling om door middel van voorrangmaatregelen daklozen gemakkelijker toegang te verlenen tot een sociale woning. De doelstelling is natuurlijk lovenswaardig, maar we moeten ook rekening houden met de systemische gevolgen van de geformuleerde verzoeken voor de werking van het huisvestingsbeleid en voor de betrokken doelgroepen. In 2021 werd slechts 39% van de sociale woningen in chronologische volgorde toegewezen. Dat is de afgelopen drie jaar niet veel veranderd.

Housing First biedt een innovatief en doelgericht antwoord op dakloosheid door onmiddellijke toegang tot stabiele huisvesting te koppelen aan passende sociale ondersteuning. Voordat we de regeling om daklozen voorrang te geven bij de toewijzing van sociale woningen verruimen of nieuwe denkpistes overwegen, is het essentieel om lessen te trekken uit de resultaten van dat programma. Het *Housing First*-project steunt op duurzame re-integratie, waarbij mensen zelfstandig een woning betrekken en gepersonaliseerde hulp krijgen. Deze aanpak verschilt van traditionele opvang of de prioritaire toewijzing van sociale huisvesting, omdat het de bedoeling is om de begunstigten

et la dignité humaine. Le sans-abrisme reste un gros problème à Bruxelles. Il faut mieux coupler la politique du logement et de la santé et développer une offre structurelle de logements. La résolution insiste à raison sur la collaboration entre acteurs.

Mme Nadia El Yousfi estime que, même si la lutte contre le sans-abrisme sera un enjeu de cette législature, il est difficile, à ce stade, de totalement soutenir cette proposition de résolution parce que, depuis son dépôt, des politiques ont été menées par la secrétaire d'État pour augmenter les places pour les sans-abri.

L'oratrice souligne la nécessité d'un travail d'accompagnement pour atteindre l'autonomie à travers l'occupation d'un logement. À ce stade, la résolution est incomplète par rapport aux politiques qui ont été menées. Le groupe PS ne s'opposera pas à un texte qui parle quand même d'une matière qu'il défend mais demande de réécrire ce texte pour le compléter au regard des politiques qui ont été menées entre temps dans ce domaine et de parvenir à un texte qui puisse faire consensus le plus largement possible au sein de cette commission. Dans cet esprit, Mme Nadia El Yousfi propose de mettre sur pied un groupe de travail de la commission et de mener des auditions.

M. Fouad Ahidar remarque qu'entre 2022 et 2023, seuls 39 % des attributions de logements sociaux se sont faits suivant l'ordre de la liste d'attente. 44 % sont des mutations de personnes ayant déjà un logement social. Les 17 % restants sont des dérogations. 17 %, des violences conjugales, des SDF via les CPAS et d'autres urgences. Des mesures existent déjà pour faciliter ces attributions via les CPAS.

La proposition de résolution vise à renforcer la lutte contre le sans-abrisme en impliquant davantage les acteurs du logement social, notamment en facilitant l'accès des sans-abris à ces logements grâce à des mesures prioritaires. Si l'objectif est louable, il faut considérer l'impact systémique de ces demandes sur le fonctionnement des politiques du logement et les publics concernés. En 2021, il n'y avait déjà que 39 % d'attribution du logement sociaux qui respectaient l'ordre chronologique. Cela n'a pas beaucoup évolué ces trois dernières années.

Le programme *Housing First* constitue une réponse novatrice et ciblée pour lutter contre le sans-abrisme en priorisant l'accès immédiat à un logement stable, assorti d'un accompagnement social adapté. Cependant, avant d'élargir les priorités pour les sans-abris dans le cadre des logements sociaux ou d'explorer de nouvelles pistes, il est indispensable de tirer les enseignements des résultats de ce programme. Le projet *Housing First* repose sur une logique de réinsertion durable fondée sur des solutions de logements indépendantes combinées à un accompagnement individualisé. Cette approche diffère des centres d'hébergement traditionnels ou des priorités dans les logements sociaux car elle vise à stabiliser les bénéficiaires de

proactief en op lange termijn een stabiele situatie te bieden.

Het parlamentslid sluit zich aan bij de oproep van de PS-fractie om de stemming uit te stellen, zodat de relevantie van de eventuele maatregelen kan worden nagezien. De verantwoordelijkheden van de verschillende instellingen moeten efficiënt verdeeld zijn. De strijd tegen dakloosheid valt hoofdzakelijk onder de bevoegdheid van de GGC, die verantwoordelijk is voor noodopvang. Door gebruik te maken van sociale woningen om het gebrek aan noodopvang te verhelpen, wordt deze opdracht doorgeschoven naar instanties die het al moeilijk hebben en die andere hoofdtaken hebben.

We moeten nagaan in hoeveel gevallen van de eerder vermelde 17% afwijkingen er echt sprake is van prioriteiten. Het amendement stelt voor om 33% afwijkingen toe te staan. Dat kan leiden tot concurrentie tussen kwetsbare groepen. Door daklozen extra voorrangspunten toe te kennen met het oog op de toewijzing van een sociale woning, zal de wachttijd voor andere aanvragers die zich ook in een precaire situatie bevinden, langer worden zonder dat er nieuwe sociale woningen bijkomen. Deze aanpak dreigt jaloezie en conflicten tussen kwetsbare mensen in de hand te werken.

Tijdens de Oekraïne-crisis werd een snelle en doeltreffende oplossing geboden door gemeubileerde containers te plaatsen om mensen tijdelijk onderdak te bieden, zonder een beroep te doen op sociale woningen. Deze methode had kunnen worden aangepast om te voldoen aan dringende behoeften en daklozen op te vangen. Dat zou resulteren in een groter opvangaanbod, maar geen gevolgen hebben voor de wachtlijst voor sociale huisvesting. Alvorens de regels voor het toewijzen van sociale woningen te veranderen, is het belangrijk om te beoordelen of *Housing First* een blijvend effect heeft gehad op het verminderen van dakloosheid op de plaatsen waar het programma werd uitgerold. Als er positieve resultaten worden vastgesteld, kunnen deze als leidraad dienen voor aanvullende of gerichte oplossingen zonder concurrentie tussen kwetsbare groepen teweeg te brengen.

Omwille van de uitdagingen en beperkingen die gepaard gaan met het voorstel van resolutie, zal de Team Fouad Ahidar-fractie zich onthouden bij de stemming erover. Het universele recht op huisvesting en de strijd tegen dakloosheid zijn weliswaar essentiële prioriteiten, maar de voorgestelde maatregelen beantwoorden niet op een structurele en rechtvaardige manier aan de doelstellingen. Er moet verder worden nagedacht over het versterken van de noodopvangcapaciteit, zonder afbreuk te doen aan de integriteit en de opdracht van sociale huisvesting.

Het is ook essentieel om na te gaan welke impact het bestaande *Housing First*-programma reeds heeft gehad en hoe doeltreffend het al is geweest om de toestand in Brussel aan te pakken. Die analyse moet helpen om toekomstig beleid beter te sturen en de middelen voor de strijd tegen dakloosheid optimaal aan te wenden.

De heer Mehdi Talbi merkt op dat de ontoegankelijkheid van huisvesting in Brussel de voornaamste oorzaak van dakloosheid is. Alle nationale en internationale instellingen erkennen het recht op een fatsoenlijke woning. Toch hangen

manière proactive et à long terme.

Le député se joint à la demande du groupe socialiste pour reporter le vote afin de veiller à la pertinence des mesures qui seraient prises. Une répartition efficace des responsabilités institutionnelles s'impose. La lutte contre le sans-abrisme relève principalement des compétences de la Cocom, responsable de l'accueil d'urgence. Impliquer les logements sociaux pour pallier un manque d'accueil d'urgence revient à déléguer cette mission à des acteurs déjà en difficulté, dont ce n'est pas le rôle principal.

Dans les 17 % de possibilités de dérogations mentionnées précédemment, il faudrait voir combien constituent véritablement des priorités. Le seuil de 33 % de dérogations dans l'amendement risque de conduire à une concurrence entre publics vulnérables, accorder des points de priorité supplémentaires aux sans-abri dans le cadre du logement social allonge le temps d'attente pour d'autres candidats également en situation de précarité sans créer de nouveaux logements sociaux. Cette approche risque de créer des jalousies et des conflits entre personnes fragilisées.

Lors de la crise ukrainienne, une solution rapide et efficace a été mise en place avec l'installation de conteneurs meublés pour l'accueil temporaire, sans puiser dans le parc de logements sociaux. Cette méthode aurait pu être adaptée pour répondre aux besoins d'urgence et au sans-abrisme, augmentant ainsi l'offre d'accueil sans affecter la liste d'attente des logements sociaux. Avant de modifier les règles d'attribution des logements sociaux, il faut évaluer si le programme *Housing First* a permis de réduire durablement le sans-abrisme là où il a été implanté. Si des résultats positifs sont observés, ces enseignements pourraient orienter des solutions complémentaires ou ciblées, évitant des mesures qui créeraient une concurrence entre publics précaires.

En conclusion, compte tenu des enjeux et des limites de la proposition, le groupe Team Fouad Ahidar s'abstiendra sur cette résolution. Bien que le droit universel au logement et la lutte contre le sans-abrisme soient des priorités essentielles, les mesures proposées ne répondent pas aux objectifs de manière structurelle et équitable. Une réflexion complémentaire est nécessaire pour renforcer les capacités d'accueil d'urgence, tout en préservant l'intégrité et la mission des logements sociaux.

Par ailleurs, il est indispensable d'analyser l'impact du programme *Housing First* afin d'évaluer son efficacité dans le contexte bruxellois. Cette analyse permettra de mieux orienter les politiques futures et d'optimiser les ressources allouées à la lutte contre le sans-abrisme.

M. Mehdi Talbi constate qu'à Bruxelles, la principale cause du sans-abrisme est l'inaccessibilité des logements, bien que le droit à un logement décent soit reconnu par toutes les institutions nationales et internationales, son application dépend du

we voor de toepassing van dat recht af van de privémarkt. De logica van de privémarkt en het recht op huisvesting staan steeds meer haaks op elkaar. De regering weigert in het licht daarvan op twee vlakken om de handen uit de mouwen te steken.

Ten eerste weigert ze om een bindend rooster van huurprijzen in te voeren. Dat maakt het onmogelijk om de prijsstijgingen in de privésector een halt toe te roepen. Deze explosie van de huurprijzen wordt in de hand gewerkt door speculatie en het winstbejag van de vastgoedsector, ten koste van de burger. Ten tweede komen er te weinig nieuwe sociale woningen bij, waardoor duizenden gezinnen op een wachtlijst staan en de ongelijkheid nog meer toeneemt. Steeds meer mensen worden dakloos door een gebrek aan betaalbare woningen. Er worden geen structurele oplossingen voorgesteld om dat probleem te verhelpen.

Voorliggend voorstel van resolutie bevat verschillende positieve punten, maar het zijn er niet genoeg. Het erkent de noodzaak om het welzijnsbeleid en het huisvestingsbeleid aan elkaar te koppelen. Studies tonen aan dat duurzame herhuisvesting economisch en sociaal doeltreffender is dan het nemen van noodmaatregelen, maar de tekst gaat niet verder dan het formuleren van voorstellen om het bestaande beleid aan te passen zonder het probleem bij de wortels aan te pakken. Meer zelfs, de verantwoordelijkheid van de overheid wordt afgeschoven door te verwijzen naar de afhankelijkheid van de privésector. Het kan weliswaar nuttig zijn om de hand te leggen op privéwoningen, maar het mag geen voorwendsel worden om de fundamentele verantwoordelijkheid van de overheid door te geven.

Gespecialiseerde verenigingen alleen kunnen de structurele tekortkomingen van het overheidsbeleid niet opvangen. We moeten breken met het huidige beleid. Om het recht op huisvesting te waarborgen, hebben we krachtige en ambitieuze maatregelen nodig, zoals het opeisen van leegstaande woningen. In Brussel staan duizenden woningen leeg, terwijl ze zouden kunnen worden gebruikt om daklozen onderdak te bieden. Een dwingende aanpak is in dit verband van cruciaal belang, zoals een bevrozing van de huurprijzen.

Zolang de huurprijzen niet onder controle zijn, zal elk beleid om dakloosheid te bestrijden zijn doel voorbijschieten. Er moeten duizenden openbare woningen worden gebouwd om te voldoen aan de behoeften van gezinnen en de wachtlijsten in Brussel in te korten. Om dakloosheid doeltreffend te kunnen bestrijden moeten we dus komaf maken met het huidige beleid. Dat vereist ambitieuze overheidsfinanciering, structurele maatregelen en een sterke politieke wil om de onderliggende oorzaken van het probleem aan te pakken.

De PTB-fractie kan zich vinden in bepaalde elementen van dit voorstel van resolutie, zoals het belang van preventie en duurzame herhuisvesting, maar we moeten beklemtonen dat dit voorstel niet ver genoeg gaat om de fundamentele structuren om te vormen die aan de basis liggen van dakloosheid. We moeten afstappen van het huidige beleid en krachtige maatregelen eisen.

De heer Mathias Vanden Borre stelt vast dat er een

marché privé. Or, les logiques du marché privé et le droit au logement s'opposent de plus en plus. Face à cette situation, le Gouvernement bruxellois reste inactif à deux niveaux.

D'abord, son refus d'instaurer une grille contraignante des loyers empêche de freiner la hausse des prix dans le secteur privé. Cette explosion des prix des loyers est alimentée par la spéculation et la recherche du profit du secteur immobilier, au détriment des citoyens. Ensuite, la production de logements sociaux est trop faible, ce qui laisse des milliers de familles sur liste d'attente et aggrave les inégalités. En réalité, c'est la crise du logement abordable qui alimente le sans-abrisme et aucune solution structurelle n'est proposée pour y remédier.

Cette proposition de résolution comporte plusieurs points positifs, mais insuffisants. Le projet reconnaît la nécessité de lier les politiques sociales et les politiques du logement. Les études montrent qu'un relogement durable est économiquement et socialement plus efficace que des mesures d'urgence, mais le texte reste limité à des ajustements de politiques existantes sans s'attaquer aux réelles causes profondes du problème. Pire, il déplace la responsabilité publique comme la dépendance au secteur privé. Bien que capter des logements privés puisse être utile, cela ne doit pas devenir un prétexte pour déléguer la responsabilité fondamentale de l'État.

Les associations spécialisées ne peuvent pas compenser, à elles seules, les failles structurelles des politiques publiques. On a besoin d'une rupture avec les politiques actuelles. Pour garantir le droit au logement, il faut des mesures ambitieuses et fortes, comme la réquisition des logements vides. À Bruxelles, des milliers de logements sont inoccupés, alors qu'ils pourraient être utilisés pour héberger les personnes sans abri. Une action contraignante est indispensable à ce niveau, comme le gel des loyers.

Tant que les loyers ne seront pas maîtrisés, toute politique contre le sans-abrisme sera inefficace. Des milliers de logements publics doivent être construits pour répondre aux besoins des familles et réduire les listes d'attente à Bruxelles. En résumé, lutter efficacement contre le sans-abrisme nécessite une rupture avec les politiques actuelles. Cela passe par des moyens publics ambitieux, des mesures structurelles et une volonté politique forte pour s'attaquer aux racines du problème.

Le groupe PTB pourrait accueillir favorablement cette proposition de résolution, avec des éléments comme l'importance de la prévention et du relogement durable, mais cette proposition ne va pas assez loin pour transformer les structures profondes à l'origine du sans-abrisme. Il faut une rupture avec les politiques actuelles et exiger des mesures fortes.

M. Mathias Vanden Borre observe un consensus quant aux

consensus bestaat over de voordelen van *Housing First*. De N-VA-fractie steunt de strijd tegen dakloosheid, zoals blijkt in de Vlaamse gemeenten waar deze partij mee bestuurt.

Het parlamentslid benadrukt dat de huidige situatie in Brussel dramatisch is. Het aantal daklozen stijgt onophoudelijk. In 2022 waren het er 7.000 en in 2024 zullen het er naar verwachting meer dan 10.000 zijn. Dat is een toename met 40% op twee jaar tijd, en zelfs een verzesvoudiging sinds de eerste telling in 2008. Dat zijn overigens enkel de officiële cijfers.

De kansarmoede in Brussel is nog nooit zo groot geweest, niet in het minst door het beleid dat de afgelopen vijf jaar is gevoerd. De spreker is niet tegen het voorstel van resolutie. Hij zou het zelfs kunnen steunen, als de situatie niet zo ontspoord was. Er is een veel structurelere aanpak vereist dan in de resolutie wordt gevraagd.

In het voorstel wordt met geen woord gerept over het fundamentele probleem in de huisvestingssector zelf. Die wordt gekenmerkt door chaos, omdat er een gecoördineerde visie en een eengemaakt beleid ontbreken. De spelers treden in verspreide slagorde op en pakken het probleem aan zonder overleg. Dat kan niet werken.

Een recente projectoproep gericht aan de SVK's leverde in drie jaar tijd slechts twaalf woningen op. Op een andere projectoproep, gericht aan de gemeenten en OCMW's, kwamen er slechts zes reacties (van drie gemeenten en drie OCMW's). In totaal werden vijftientig woningen vrijgemaakt. We zijn in realiteit dus nog ver verwijderd van het streefcijfer van 2.000 woningen.

Mooie voorstellen volstaan niet. We moeten de problemen op een andere manier aanpakken. Het opvangbeleid en de begeleiding van mensen zonder papieren zijn een gedeelde verantwoordelijkheid, maar Brussel moet daarbij ook zijn rol spelen.

De spreker deelt de doelstellingen van de resolutie. Hij zou het voorstel kunnen steunen, maar hij gelooft niet dat het een bevredigende structurele oplossing biedt. Hij zal zich daarom bij de stemming onthouden.

Mevrouw Marie Cruysmans zegt dat het probleem van dakloosheid een sociale noodsituatie is waar we een einde aan moeten stellen. Er is nood aan concrete en duurzame initiatieven om daklozen bestendige oplossingen te bieden.

Ten eerste heeft de Brusselse regering sinds de indiening van de eerste versie concrete stappen in de goede richting gezet. Zo heeft zij minimumquota ingevoerd voor sociale woningen voor daklozen. Dat is een belangrijke stap vooruit. Dat initiatief kadert in het streven om de meest kwetsbaren in onze samenleving te ondersteunen en te beschermen, en ervoor te zorgen dat iedereen toegang heeft tot fatsoenlijke huisvesting. Volgens ons zou het interessant zijn om de invoering van deze quota te evalueren, meer bepaald om te weten of de OVM's de nodige middelen hebben gekregen om ze ten uitvoer te brengen.

bénéfices du programme *Housing First*. Le groupe N-VA soutient la lutte contre le sans-abrisme, comme cela se voit dans les communes flamandes que gère ce parti.

Le député souligne le caractère dramatique de la situation à Bruxelles où le nombre de sans-abri est passé de 7.000 en 2022 à vraisemblablement plus de 10.000 en 2024. Une augmentation de 40 % en deux ans, et même un sextuplement depuis le premier dénombrement en 2008, pour ne parler que des chiffres officiels.

La précarité n'a jamais été aussi grande à Bruxelles, notamment en raison de la politique menée ces cinq dernières années. L'orateur, qui n'est pas contre cette proposition de résolution, pourrait la soutenir si on n'avait pas autant perdu le contrôle dans ce domaine qui nécessite à présent une approche beaucoup plus structurelle que ce qui est demandé par la résolution.

La proposition reste muette sur le problème fondamental dans le secteur du logement lui-même : la situation presque chaotique en raison du manque de vision et de politique coordonnées. Les acteurs se dispersent et s'attaquent à la problématique sans concertation. Cela ne peut pas marcher.

Un récent appel à projets lancé aux AIS a permis de libérer seulement 12 logements en trois ans. Un autre appel à projets à destination des communes et des CPAS n'a obtenu que 6 réponses (3 communes et 3 CPAS) pour un total de 25 logements. La réalité est donc très éloignée des 2.000 logements souhaités.

De belles propositions ne suffisent pas. Il faut réformer la manière de traiter le problème. Pour la politique d'accueil, la gestion des sans-papiers, la responsabilité est partagée, mais Bruxelles a sa part de responsabilité.

En conclusion, bien que l'orateur partage les objectifs de la résolution et pourrait la soutenir, il ne croit pas ou plus à ce type de proposition qui n'offre pas une solution structurelle dans laquelle il pourrait se retrouver. En conséquence, il s'abstiendra.

Mme Marie Cruysmans déclare que la problématique du sans-abrisme constitue une urgence sociale à laquelle il faut mettre un terme. Des actions concrètes et durables doivent être prises afin de fournir des solutions pérennes aux personnes sans abri.

Tout d'abord, depuis le dépôt de la première version, le gouvernement bruxellois a pris des mesures concrètes qui vont dans le bon sens, notamment l'instauration d'un quota minimum de logements sociaux réservés aux personnes sans abri, qui représente une avancée significative. Cette initiative s'inscrit dans cette volonté de soutenir et de protéger ces publics les plus fragiles et de garantir un accès à un logement décent à toute personne. Il serait intéressant d'avoir une évaluation de la mise en place de ces quotas, notamment pour savoir si les SISP ont été dotées de moyens permettant leur mise en œuvre.

Ten tweede volstaat het niet om een dak boven het hoofd te hebben. Het probleem van dakloosheid is veel ruimer en complexer. Het heeft raakvlakken met het gezondheidsbeleid, en dan meer bepaald met het beleid om bijstand te verlenen aan personen die te kampen hebben met mentale gezondheidsproblemen, verslaving of geweld. Het is niet voldoende om quota op te leggen. We moeten drastischer te werk gaan, maar we moeten er vooral voor zorgen dat er overleg is met de diensten die werken rond huisvesting. Die behelzen niet alleen de OVM's, maar ook de gemeenten, de OCMW's en alle spelers op het terrein, inclusief privé-eigenaren. Daarnaast moeten we ook een beroep doen op alle mogelijke verenigingen om daklozen te helpen. De begeleidende maatregelen reiken veel verder dan alleen de aanpak van het huisvestingsprobleem.

Tot slot mogen we bij het verlenen van voorrang aan daklozen om toegang te krijgen tot sociale huisvesting, niet uit het oog verliezen dat er binnen deze groep nog extra kwetsbare personen zijn, waaronder gezinnen met kinderen, eenoudergezinnen en alleenstaande vrouwen. Zij moeten op de allereerste plaats in aanmerking komen voor de uitgerolde maatregelen.

Het parlementslicd erkent dus dat de regering heel wat vooruitgang heeft geboekt. Volgens haar is het noodzakelijk om de reeds genomen initiatieven te evalueren alvorens een resolutie in te dienen, die nog van voor deze maatregelen dateert. Daarom zal zij zich over deze tekst onthouden.

Mevrouw Joëlle Maison benadrukt het belang van de strijd tegen dakloosheid. Mensen die daarin verkeren, gaan gebukt onder zware stress. Zij staat volledig achter de doelstellingen van het voorstel van resolutie, onder meer ook die om bruggen te slaan tussen het gezondheidsbeleid en het huisvestingsbeleid. Het parlementslicd wijst erop dat de begunstigden van het *Housing First*-programma niet alleen onderdak krijgen, maar ook ondersteuning.

De zorgwekkende trend in de daklozencijfers in ons gewest is ook de schuld van Fedasil, dat niet al zijn verantwoordelijkheden neemt voor de vluchtelingen, in het bijzonder door alleenstaande mannen op straat te laten rondzwerven.

Aan het einde van de zittingsperiode heeft de DÉFI-fractie, na overleg met de verenigingssector, het voorstel van resolutie uiteindelijk niet gesteund, omdat de SVK's en OVM's actief helpen om mensen uit de dakloosheid te halen. De SVK's kennen bijvoorbeeld een jaarlijkse premie van 500 euro toe aan mensen die een dakloze huisvesten.

Artikel 33 van het huurbesluit staat de OVM's toe om in uitzonderlijke en dringende omstandigheden voor individuele gevallen af te wijken van de volgorde van de lijst. Krachtens artikel 35 van datzelfde besluit kan een OVM een overeenkomst sluiten met een OCMW voor een afwijkende toewijzing. Artikel 36 verplicht de OVM's om een quotum van 3% prioritair toewijzingen toe te passen voor slachtoffers van partnergeweld die als dakloos worden beschouwd. In 2022 ging het bij 301 van de 1.091 nieuwe toewijzingen om een afwijking.

Ensuite, l'accès à un toit ne suffit pas. La problématique du sans-abrisme est beaucoup plus large et complexe. Elle touche la politique de santé, notamment d'aide aux personnes de santé, de santé mentale avec les addictions et la violence. La mesure d'attribuer des quotas ne suffit pas. Il faut aller plus loin, mais surtout il faut s'assurer, d'une part, la concertation avec les services concernés par le logement non seulement les SISP, mais aussi les communes, les CPAS et tous les acteurs du terrain, y compris les propriétaires privés. Il faut également s'assurer que tout le secteur associatif travaille sur le terrain pour accompagner les personnes sans abri. Il y a toute la question des mesures d'accompagnement qui dépassent la problématique du logement.

Enfin, dans la priorisation des sans-abris pour l'accès à un logement social, il ne faut pas perdre de vue qu'il y a, y compris parmi ces populations, des publics plus fragilisés encore que sont les familles avec enfants, les familles monoparentales, les femmes seules qui doivent être super priorisés dans les mesures mises en œuvre.

En résumé, la député reconnaît les avancées importantes réalisées par le gouvernement. Elle estime qu'il est nécessaire d'évaluer ce qui a été fait avant de déposer une résolution qui date d'avant ces mesures. Pour ces raisons, elle s'abstiendra sur ce texte.

Mme Joëlle Maison, soulignant l'importance de lutter contre le sans-abrisme, facteur de stress, partage totalement les objectifs de la proposition de résolution, y compris le décloisonnement entre la politique de santé et la politique du logement. La députée rappelle que les personnes qui bénéficient du programme *Housing First* reçoivent non seulement un toit, mais également un accompagnement.

L'évolution inquiétante des chiffres de sans-chez-soirisme dans notre Région incombe aussi à Fedasil qui ne prend pas toutes ses responsabilités par rapport aux réfugiés, notamment en laissant les hommes seuls errer dans les rues.

À la fin de la législature, après consultation du secteur associatif, le groupe DÉFI n'avait finalement pas adhéré à la proposition de résolution, considérant que les AIS et les SISP contribuaient activement à sortir les personnes d'une situation de sans-abrisme. Ainsi, les AIS octroient une prime annuelle de 500 euros aux personnes qui logent une personne issue du sans-chez-soirisme.

Pour les SISP, l'article 33 de l'arrêté locatif leur permet de déroger, pour des cas individuels, dans des circonstances exceptionnelles et d'urgence, à l'ordre de la liste. En vertu de l'article 35, les SISP peuvent procéder à des attributions dérogoires suite à des conventions avec les CPAS. L'article 36 contraint les SISP à respecter un quota d'attribution prioritaire de 3 % au bénéfice de victimes de violences intraconjugales, assimilées à un public de sans-chez-soi. En 2022, il y a eu 301 attributions dérogoires sur les 1.091 nouvelles attributions.

Een andere reden waarom de DéFI-fractie het voorstel van resolutie had verworpen, was dat zij groepen niet tegen elkaar wilde opzetten. Het is weliswaar nodig om daklozen uit hun precarie situatie te helpen, maar het is belangrijk om zich te blijven houden aan de volgorde op de wachtlijst. Anders worden mensen die al vijftien jaar op een sociale woning wachten, voorbijgestoken door mensen die in aanmerking komen voor een van de afwijkingen die worden toegestaan in uitzonderlijke of dringende omstandigheden, op basis van een overeenkomst met een OCMW of omdat ze slachtoffer zijn van partnergeweld. Wanneer zich twee nijpende noodsituaties aandienen, komt het erop aan billijk te werk te gaan. Niet alle OVM's houden zich echter aan de afwijkingen die bepaald zijn in de artikelen 33, 35 en 36 van het huurbesluit.

Aan het einde van de zittingsperiode heeft de staatssecretaris het besluit gewijzigd door artikel 33 aan te vullen met een quotum voor het minimale aantal personen dat uit de dakloosheid moet worden gehaald. Daarnaast werd het quotum voor slachtoffers van partnergeweld in artikel 36 verhoogd van 3% naar 6%.

De jaarlijkse premie om mensen aan te moedigen een woning in beheer te geven aan een SVK zodat die ze kan toewijzen aan een dakloze, werd in maart 2024 bijna verdubbeld.

Als we nu de oude bepalingen van de artikelen 33, 35 en 36 samenvoegen en de nieuwe bepalingen daaraan toevoegen, komen we uit op quota van 6% in artikel 33 en 6% in artikel 36. Dat betekent dus dat in 12% van de gevallen een afwijking moet worden toegestaan. Met de overeenkomsten met de OCMW's erbij geteld, zal voortaan in totaal 15% van de sociale woningen worden toegewezen aan dak- en thuislozen.

Het ingediende amendement stelt een quotum van 33% voor. Om ingeschreven kandidaat-huurders te beschermen, verbiedt artikel 38 van het huurbesluit om bij meer dan 40% van de toewijzingen af te wijken van de wachtlijst. Dit voorstel is enigszins oneerlijk voor wie al lang op de wachtlijst staat en niet dakloos is, maar zich wel in een bijzonder precarie situatie bevindt. Als het amendement wordt aangenomen, zou het in artikel 38 bepaalde maximumquotum worden overschreden, want naast het voorgestelde daklozenquotum van 33% moeten we ook rekening houden met de andere quota (uitzonderlijke of dringende omstandigheden, huiselijk geweld en overeenkomsten met OCMW's).

Andere onderdelen van het voorstel zijn in het licht van de doelstellingen minder relevant, omdat er al maatregelen bestaan. De nieuwe specifieke regeling om daklozen te helpen een huurwaarborg samen te stellen, sluit aan bij de opdracht van het Bruhwa-fonds, waarbij een instelling de huurwaarborg ten laste kan nemen tegen een bedrag van vijf euro per maand. Het prioritaire toewijzingsquotum voor het Woningfonds is niet zinvol, aangezien deze instantie maar over een vrij beperkte hoeveelheid huurwoningen beschikt (1.500 woningen), en dus maar zeer weinig speelruimte heeft in haar toewijzingsbeleid.

Tot slot wenst de DéFI-fractie een beleid waarbij het

Un autre raison qui avait justifié le rejet de la proposition de résolution par le groupe DéFI réside dans la volonté de ne pas opposer les publics. S'il faut sortir les personnes sans-chez-soi de leur précarité, il convient de conserver le respect de l'ordre de la liste d'attente. À défaut, des personnes en attente d'un logement social depuis quinze ans se verraient dépasser par des personnes qui peuvent bénéficier de la dérogation pour circonstances exceptionnelles ou urgentes, en raison d'une convention avec un CPAS ou parce qu'elles sont victimes de violences intrafamiliales. C'est une question d'équité qui se pose en présence de deux urgences prégnantes. Toutes les SISF ne respectent cependant pas les dérogations prévues aux articles 33, 35 et 36 de l'arrêté locatif.

En fin de législature la secrétaire d'État a modifié l'arrêté, en instaurant des quotas pour l'article 33 avec un minimum de personnes sortant d'une situation de sans-abrisme et en portant les quotas de l'article 36 de 3 % à 6 % pour les personnes victimes de violences intrafamiliales.

Au niveau des AIS, la prime annuelle pour motiver les personnes qui donnent un logement gestion à une AIS à le confier à une personne sortant d'une situation de sans-abrisme a presque doublé en mars 2024.

Aujourd'hui, si on conjugue les anciennes dispositions des articles 33, 35, 36 et les nouvelles dispositions : on a des quotas de 6 % pour l'article 33, 6 % pour l'article 36, ce qui donne un total de 12 % de dérogations obligatoires. Si on y ajoute les conventions avec les CPAS, on arrive à une situation où, globalement, 15 % des nouvelles attributions de logements sociaux sont faites à des personnes qui sortent d'une situation de sans-chez-soirisme.

L'amendement déposé propose un quota de 33 %. L'article 38 de l'arrêté locatif interdit de dépasser un quota de 40 % d'attributions dérogatoires par rapport à la liste d'attente afin de protéger les candidats locataires inscrits. Cette proposition est quelque part inéquitable pour les personnes qui attendent depuis longtemps et ne sont pas dans une situation de sans-abrisme mais dans une situation particulièrement précaire. Si l'amendement était adopté, le quota maximum prévu par l'article 38 s'en trouverait dépassé parce que, outre les 33 % proposés comme quota de sans-abrisme, il faut prendre en considération les autres quotas (circonstances exceptionnelles ou urgentes, violences intrafamiliales et conventions avec les CPAS).

D'autres éléments contenus dans la proposition sont moins pertinents par rapport aux objectifs parce que des dispositifs existent déjà. Le nouveau dispositif spécifique pour aider les personnes sans abri à constituer une garantie locative rejoint la mission du fonds Brugal qui permet, moyennant une somme de cinq euros par mois, de voir un organisme prendre en charge la garantie locative. Le quota d'attribution prioritaire au Fonds du logement n'est pas pertinent dans la mesure où cet opérateur dispose d'un parc locatif assez restreint (1.500 logements) et dispose, dès lors, d'une marge de manœuvre très limitée par rapport à sa politique d'attribution.

Enfin, le groupe DéFI souhaite une politique décloisonnée

gewest en de gemeenten de handen in elkaar slaan, ook al schieten de gemeenten en de OCMW's ondanks een beperkt aantal huurwoningen niet tekort op dat vlak. Bovendien leveren ze al een belangrijke bijdrage aan de opvang van de meest kwetsbare groepen door transitwoningen ter beschikking te stellen.

De DéFI-fractie is het eens met de doelstelling om de schotten tussen de verschillende beleidsonderdelen weg te nemen en staat achter het streven om de 10.000 dak- en thuislozen onderdak te bieden. De fractie heeft echter haar bedenkingen over de voorgestelde manieren om daartoe te komen. Daarom zal zij zich bij de stemming onthouden.

Mevrouw Farida Tahar herinnert eraan dat dak- en thuisloosheid niet alleen over daklozen gaat, maar ook over thuislozen (kwetsbare personen, alleenstaande ouders, mensen die onderdak krijgen via een informeel circuit, bij derden). Die laatste vormen een veel heterogenere groep dan de daklozen. Het parlementslid stelt voor om Bruss'Help uit te nodigen om het masterplan te komen voorstellen en uit te leggen hoe en waarom de drempel is vastgesteld op 33%.

In antwoord op de opmerkingen van de MR-fractie legt zij uit dat *Housing First* tot doel heeft om dak- en thuislozen te herhuisvesten. Daarbij wordt omgekeerd tewerk gegaan. De integratie begint via huisvesting en vervolgens worden de verschillende (mentale) gezondheidsproblemen aangepakt. Dit initiatief is ontstaan in Canada, alvorens het werd overgenomen in Europa. Uiteraard moeten de ingevoerde maatregelen worden geëvalueerd. De regering is zeer tevreden over *Housing First*, dat zich bevindt op het raakvlak tussen het welzijns- en gezondheidsbeleid en het huisvestingsbeleid. Daarom heeft zij de middelen ervoor verdrievoudigd. Om te voorkomen dat kwetsbare personen hun woning verliezen en gebukt gaan onder de gevolgen daarvan, zijn structurele en duurzame maatregelen nodig. De Ecolo-fractie is voorstander van *Housing First*. De invoering van een quotum van 33% is slechts een van de vele voorgestelde maatregelen.

Het voorstel van resolutie dat de MR-fractie aan het einde van de vorige zittingsperiode heeft ingediend om *Housing First* te versterken, had al vroeger in de commissie moeten worden behandeld. Sinds het instrument werd versterkt door er drie keer zoveel middelen voor uit te trekken, is het moeilijk om dat voorstel weer op tafel te leggen.

Op de bewering van de PS-fractie dat het voorstel van resolutie onvolledig zou zijn, antwoordt zij dat een resolutie niet alomvattend is. De Ecolo-fractie is tevreden met de inspanningen van de staatssecretaris. Het masterplan zet ons ertoe aan onze aanpak te herbekijken, te verbeteren en ambitieuzer te maken, zodat we kunnen voldoen aan de eisen van de sector. Het voorstel van resolutie is niet bedoeld om groepen tegen elkaar op te zetten. Het cijfer van 33% lijkt misschien hoog, maar niet iedereen die wacht op een sociale woning, heeft al een woning.

Zij antwoordt de heer Ahidar dat het voorstel van resolutie oproept om over te gaan tot een evaluatie van de interessante maatregelen die geen vruchten hebben afgeworpen, met name op lokaal niveau. Zo waren de projectoproepen om de SVK's

entre la Région et les communes, même si les communes et les CPAS ne sont pas déficients dans cette approche, en dépit d'un nombre limité de logements locatifs et contribuent déjà largement à la prise en charge des publics les plus vulnérables avec la mise à disposition de logements de transit.

Si le groupe DéFI partage l'objectif de décroisement des politiques, ainsi que la volonté de sortir les 10.000 personnes du sans-chez-soirisme, le groupe est plus mitigé quant aux moyens proposés, raison pour laquelle, il s'abstiendra.

Mme Farida Tahar rappelle qu'outre les sans-abri, le sans-chez-soirisme comprend aussi une population de personnes sans chez-soi (personnes en situation de vulnérabilité, de monoparentalité, dormant dans des circuits informels, chez des tiers), un public beaucoup plus hétérogène que les sans-abris. La députée propose d'inviter Bruss'Help pour une présentation du Master Plan et comprendre comment et pourquoi le seuil de 33 %.

En réponse au groupe MR, le *Housing First* est en effet un mécanisme de relogement des personnes sans chez-soi qui inverse la tendance en commençant par de l'insertion par le logement puis en s'attaquant aux différentes problématiques de santé (mentale). Ce dispositif a vu le jour au Canada avant d'être importé en Europe. Bien sûr, il faut évaluer les mécanismes mis en place. Le *Housing First*, qui s'inscrit au croisement des politiques de social-santé et du logement, a été salué et renforcé par le gouvernement qui a triplé ses moyens. Prévenir la perte de son logement et son impact pour les personnes dans leur vulnérabilité demande de trouver des mesures structurelles et pérennes. Le groupe Ecolo soutient le dispositif *Housing First*. La proposition d'un quota de 33 % n'est qu'une mesure parmi d'autres.

La proposition de résolution déposée par le groupe MR en fin de législature pour renforcer le dispositif du *housing first* aurait dû être examinée plus tôt en commission. Une fois que les dispositifs ont été renforcés, avec un triplement des moyens, il est compliqué de revenir dessus.

En réponse au groupe PS, qui estime la proposition de résolution incomplète, une résolution n'est exhaustive. Le groupe Ecolo salue les efforts de la secrétaire d'État. Le Master Plan nous amène à revoir notre copie et à l'améliorer pour être plus ambitieux et répondre aux demandes du secteur. La proposition de résolution n'entend pas opposer les publics. Le chiffre de 33 % peut paraître énorme mais, dans les personnes en attente d'un logement social, toutes n'ont pas déjà un logement.

En réponse à M. Ahidar, la proposition de résolution appelle à évaluer les dispositifs intéressants mais qui n'ont pas porté leur fruits, notamment à l'échelle locale. Par exemple, les appels à projets à destination des AIS pour susciter leur

mee in bad te krijgen, niet echt een groot succes.

De PTB-fractie vraagt om structurele en duurzame maatregelen te nemen, en staat daardoor volgens haar dus duidelijk achter wat er in de resolutie staat. Met betrekking tot het voorstel om de huurprijzen te reguleren en te zorgen voor bijkomende sociale woningen, antwoordt zij dat de resolutie geen overzicht is van de bestaande maatregelen, maar maatregelen voorstelt die een aanvulling vormen op wat er tijdens de vorige regeerperiode werd gedaan.

De indiener van het voorstel van resolutie ontwaart in de reactie van de N-VA-fractie veel punten van overeenstemming en stelt dezelfde wil vast om de structurele oorzaken van dak- en thuisloosheid aan te pakken. Met het oog daarop moet op verschillende beleidsniveaus strijd worden geleverd, ook op het federale, door armoede bij de kern aan te pakken, een ambitieus welzijns- en gezondheidsbeleid te voeren, de sociale minima te verhogen, komaf te maken met criminaliteit bij migranten en mensen die op straat leven, op een waardige manier op te vangen, ook als ze geen verblijfsvergunning hebben. Dat is een federale bevoegdheid. De Ecolo-fractie pleit voor de invoering van duidelijke objectieve criteria voor de opvang en huisvesting van mensen zonder verblijfsvergunning en asielzoekers.

Het parlamentslid begrijpt voorts de vraag van de Les Engagés-fractie om de invoering van quota vooraf te evalueren en rekening te houden met alle doelgroepen, inclusief eenoudergezinnen en slachtoffers van huiselijk geweld.

Met betrekking tot de vraag van de DéFI-fractie legt ze uit dat het niet volstaat om de afwijkingen op basis van artikel 33 en volgende van het huurbesluit in te roepen. Er zijn zeer veel noodsituaties en het voorstel van resolutie druist helemaal niet in tegen de geest van dat besluit. De drempel van 33% werd bepaald door de instanties op het terrein. We kunnen ze uitnodigen in deze commissie. De opmerkingen van de DéFI-fractie zijn weliswaar niet onjuist, maar ook niet in tegenspraak met de resolutie.

De heer Louis de Clippele antwoordt dat het voorstel van resolutie dat de MR-fractie in december 2023 had ingediend, een evaluatie mogelijk moest maken van het op het regeerakkoord gebaseerde beleid dat was bijgestuurd op grond van de opmerkingen van de instanties op het terrein over de tekortkomingen ervan. Toen werd de oorspronkelijke versie van het voorstel van resolutie dat vandaag ter bespreking voorligt, ingediend. Dat laat vermoeden dat de Ecolo-fractie het op dat moment legitiem vond om een dergelijke tekst in te dienen.

Wat het voorstel van het amendement betreft om bij 33% van de toewijzingen van sociale woningen een afwijking toe te staan, moeten we een rechtvaardig evenwicht zien te bewaren tussen mensen die al lang op de wachtlijst staan, en mensen die in hoge materiële nood verkeren. De verdrievoudiging van het ondersteuningsbudget voor het *Housing First*-programma bedraagt niet meer dan 10% van het totale budget dat via het daklozenbeleid naar gezondheid gaat. Door van *Housing First* een structurele prioriteit te maken en de doelgroep die voor een afwijking in aanmerking

engouement n'ont pas remporté un franc succès.

En réponse au groupe PTB, qui demande des mesures structurelles et pérennes, il appuie ce qui se trouve dans la résolution. Quant aux propositions d'encadrement des loyers et de production de logements sociaux, la résolution n'est pas un catalogue de l'ensemble des mesures existantes, mais de mesures complémentaires à ce qui a été fait lors de la précédente législature.

En réponse au groupe N-VA, la dépositaire de la proposition de résolution relève beaucoup de convergences, ainsi que la volonté de s'attaquer aux causes structurelles du sans-logement. Pour cela, il faut se battre à différents niveaux de pouvoir, aussi au fédéral : s'attaquer à la pauvreté dans son essence, mener des politiques sociales et de santé ambitieuses, rehausser les minima sociaux, mettre fin à la criminalité des migrants, avoir un accueil plus digne pour les personnes en rue dont celles sans titre de séjour. Cela relève du niveau fédéral. Le groupe Ecolo demande la mise en place de critères objectifs clairs pour l'accueil et l'hébergement des personnes sans titre de séjour et en demande d'asile.

En réponse au groupe Les Engagés, la députée entend les demandes d'évaluer d'abord la mise en place de quotas, de prendre en compte tous les publics, y compris les familles monoparentales et les victimes de violences intrafamiliales.

En réponse au groupe DéFI, le recours aux dérogations sur la base des articles 33 et suivants de l'arrêté locatif est insuffisant. Il y a énormément de situations d'urgence et la proposition de résolution ne contredit pas du tout l'esprit de cet arrêté. Le seuil de 33 % a été déterminé par les acteurs de terrain. On peut les inviter dans cette commission. Les remarques du groupe DéFI, sans être inexacts, ne contredisent pas la résolution.

M. Louis de Clippele répond que la proposition de résolution du groupe MR de décembre 2023 avait été déposée pour permettre une évaluation des politiques mises en place dans le cadre de l'accord de majorité et suite aux remarques d'acteurs de terrain concernant des manquements. La version initiale de la proposition de résolution discutée aujourd'hui avait été déposée, ce qui donne à penser que le groupe Ecolo considérait à ce moment que le dépôt d'un tel texte était légitime.

En ce qui concerne l'amendement et le seuil de 33 % de dérogations dans l'attribution de logements sociaux, il convient de conserver une équité entre un public qui attend depuis longtemps et un public dans une urgence matérielle importante. Le triplement du budget en matière d'accompagnement dans le programme *Housing First* ne dépasse pas les 10 % des budgets totaux accordés en santé à la politique de sans-logement. Si le *Housing First* est une priorité structurelle et si on augmente le public accompagné par cette dérogation sans augmenter de manière significative les budgets pour l'accompagnement, on

komt, uit te breiden zonder het ondersteuningsbudget aanzienlijk te verhogen, dreigen we het draagvlak van de bevolking helemaal te verliezen. Het parlamentslid betreurt dat voorliggende resolutie, in tegenstelling tot die van de MR-fractie, niet ingaat op deze fundamentele uitdaging om een duurzaam beleid te voeren op dat vlak.

België scoort op het vlak van dak- en thuisloosheid zeer slecht in vergelijking met andere OESO-landen. Wanneer we kijken naar het aantal dak- en thuislozen in verhouding tot de totale bevolking, bekleedt ons land zelfs de tweede plaats. Het volstaat niet om wat in de marge te morrelen aan dit beleid. Dat zou een miskennen zijn van deze fundamentele en cruciale uitdaging. Dat de MR-fractie zich bij de stemming zal onthouden, betekent geenszins dat de fractie de toestand of wat er op het spel staat, wil minimaliseren. De MR-fractie neemt daarmee gewoon een coherente houding aan, gezien de manier waarop het voorstel van resolutie dat zij aan het einde van de vorige zittingsperiode had ingediend, werd behandeld.

Mevrouw Nadia El Yousfi legt uit dat haar fractie niet gekant is tegen het voorstel van resolutie, maar dat de tekst in zijn huidige vorm niet is aangepast aan de evolutie die het beleid heeft ondergaan tussen het moment waarop de oorspronkelijke tekst werd ingediend en de vergadering van vandaag. De staatssecretaris heeft beslist om de quota tussen 2023 en 2027 te laten toenemen van 3% naar 6%. De beslissingen daarover werden genomen, nadat in juli 2023 een werkgroep was samengekomen, bestaande uit de OVM's, de BGHM, verenigingen en de bevoegde kabinetten. De PS-fractie vraagt om rekening te houden met de huidige toestand en stelt voor om een hoorzitting te houden met Bruss'Help om de verzoeken te verantwoorden en een consensus te bereiken binnen de commissie.

De heer Fouad Ahidar sluit zich aan bij de vraag van mevrouw El Yousfi om de huidige situatie te evalueren alvorens een aanvullende maatregel te nemen, en om een consensus te bereiken.

Mevrouw Joëlle Maison herhaalt dat in 2022, vóór de invoering van de quota, sommige OVM's zich niet hielden aan de afwijkende toewijzingen. Van de 1.091 nieuwe toewijzingen weken er 301 af van de lijst. Het is nodig om op basis van een evaluatie na te gaan hoe de situatie sinds de invoering van de quota is geëvolueerd. Dat zij zich terughoudend opstelt, heeft veeleer te maken met het feit dat we moeten streven naar een evenwichtige behandeling van noodlijdende personen voor wie, los van de door de regering vastgestelde quota, nog bepaalde hefboomen kunnen worden geactiveerd, en mensen die al tien jaar wachten op een sociale woning. Bovendien moet iedereen die op basis van het quotum van 33% voorrang zou krijgen bij de toewijzing van een sociale woning, ook de nodige steun krijgen.

De *Housing First*-maatregelen werken goed, omdat ze veel tijd, geld en ondersteuning vergen. Meer dan 90% van deze mensen slaagt erin om te ontkomen aan hun stressvolle, schrijnende situatie, en niet alleen aan hun dak- en thuisloosheid, omdat ze dagelijks worden ondersteund. Zonder garantie dat de nieuwe regering veel zal investeren in de ondersteuning die gepaard moet gaan met de 33%

risque de se trouver dans une situation sans adhésion populaire. Le député regrette que cette résolution, contrairement à celle du groupe MR, n'a pas repris cet enjeu fondamental pour mener une politique pérenne en la matière.

En matière de sans-chez-soirisme la Belgique est très un mauvais élève quand on la compare à d'autres pays de l'OCDE. La Belgique se classe deuxième quand on rapporte le nombre de personnes sans-chez-soi au nombre d'habitants. Penser qu'il suffit d'améliorer cette politique à la marge serait ne pas se rendre compte de l'enjeu fondamental et crucial. L'abstention du groupe MR ne minimise nullement la situation ni l'enjeu mais se fait par cohérence en raison du traitement réservé à la proposition de résolution du groupe MR déposée à la fin de la législature précédente.

Mme Nadia El Yousfi précise que son groupe n'est pas opposé à la proposition de résolution mais, qu'en l'état, le texte n'est pas actualisé au regard des politiques menées entre son dépôt initial et la séance de ce jour. La secrétaire d'État a pris des décisions au niveau des quotas en les faisant progresser de 3 % à 6 % entre 2023 et 2027. Les décisions prises concernant ces quotas ont été prises suite à la tenue d'un groupe de travail en juillet 2023 qui rassemblait les SISF, la SLRB, des associations et des cabinets. Le groupe socialiste demande d'actualiser et propose d'auditionner Bruss'Help pour justifier les demandes et obtenir un consensus au sein de la commission.

M. Fouad Ahidar rejoint la demande de Mme El Yousfi. pour évaluer l'état de la situation avant de prendre une mesure complémentaire et arriver à un consensus.

Mme Joëlle Maison répète qu'en 2022, avant les quotas, des SISF ne respectaient pas ces attributions dérogatoires. Sur 1.091 nouvelles attributions, 301 dérogeaient la liste. Il faut évaluer la situation depuis l'instauration des quotas. Ses réticences se situent davantage au niveau de l'équité entre, d'une part, des personnes en situation d'urgence pour lesquelles des leviers peuvent encore être actionnés, indépendamment des quotas fixés par le gouvernement et, d'autre part, les personnes qui attendent un logement social depuis dix ans et, encore, toutes ces personnes qui bénéficieraient d'une attribution préférentielle dans le cadre de ces 33 % et doivent être accompagnées.

Les programmes *Housing First* fonctionnent parce qu'ils requièrent énormément de temps, d'argent et d'accompagnement. Ces personnes, à plus de 90 %, sortent de leur situation de stress, de détresse et pas seulement de sans-chez-soirisme, parce qu'elles sont accompagnées au quotidien. Sans la garantie que le nouveau gouvernement investira largement dans l'accompagnement, parallèlement à cette attribution préférentielle

preferentiële toewijzingen, komen we nergens. Het parlementslicd sluit zich aan bij de vraag om een hoorzitting met Bruss'Help te organiseren.

Mevrouw Farida Tahar benadrukt de punten van overeenstemming. De laatste drie sprekers benadrukten allen het belang van structurele en duurzame maatregelen. Vanuit een *Housing First*-logica is er inderdaad nood aan ondersteuning voor specifieke groepen. Het volstaat immers niet om een dak- en thuisloze gewoon een woning toe te wijzen. De drempel van 33% afwijkende toewijzingen is wel degelijk rechtvaardig, want hij is bestemd voor groepen in een precare situatie, dak- en thuislozen, mensen die onderdak vinden via informele circuits of bij derden. Het parlementslicd is er geen voorstander van om de stemming over de tekst uit te stellen.

Mevrouw Joëlle Maison is het eens met de doelstellingen van het voorstel van resolutie, maar ze zal zich bij de stemming erover onthouden omwille van het amendement dat een drempel van 33% vaststelt.

Mevrouw Farida Tahar antwoordt dat een goedkeuring van dit voorstel van resolutie de volgende regering de mogelijkheid biedt om het huurbesluit te herzien.

Mevrouw Nadia El Yousfi herhaalt haar vraag om hoorzittingen over het masterplan en met de BGHM te organiseren om een consensus te bereiken over een uiteindelijke tekst.

Mevrouw Farida Tahar benadrukt dat de aandacht voor dak- en thuisloosheid niet eindigt met dit voorstel van resolutie. De commissie kan er zich nog de hele zittingsperiode lang verder over buigen.

Aangezien binnen de commissie een consensus werd gevonden om op 9 januari 2025 een hoorzitting over het masterplan te houden met Bruss'Help en op 16 januari 2025 een hoorzitting met de BGHM te organiseren, stelt de voorzitter voor om de stemming uit te stellen tot na deze hoorzittingen.

III. Voorzetting van de algemene bespreking

(vergadering van 16 januari 2025)

Mevrouw Farida Tahar stelt amendement nr. 2 voor, dat amendement nr. 1 vervangt. Zij verantwoordt het amendement vanuit het streven om de geformuleerde opmerkingen erin te verwerken en geleidelijk te kunnen toewerken naar een verhoogde toewijzing van sociale woningen. Dat voornemen was reeds kenbaar gemaakt door de vorige regering. Brussel zou die verhoging kunnen invoeren op basis van maatregel 11 van het masterplan. Daarin wordt erop aangedrongen om de toewijzing van sociale woningen te verhogen. Dat doel werd vooropgesteld aansluitend op de verbintenis die België is aangegaan om tegen 2030 een einde te maken aan dakloosheid.

Het amendement voorziet in een maatregel die

de 33 %, on n'arrivera à rien. La députée soutient la demande d'audition de Bruss'Help.

Mme Farida Tahar insiste sur les convergences, les trois derniers orateurs ayant souligné l'importance de mesures d'accompagnement structurelles et pérennes. Dans une logique de *Housing First*, il faut en effet cette logique d'accompagnement des publics spécifiques parce qu'il ne suffit pas d'accorder un logement à un sans-chez-soi. Le seuil de 33 % d'attributions dérogatoires est équitable parce qu'il s'agit de publics en situation de précarité, de sans-chez-soirisme, dans des circuits informels ou chez des tiers. La députée n'est pas favorable à un report du vote sur le texte.

Mme Joëlle Maison, qui partage les objectifs de la proposition de résolution, justifie son abstention en raison de l'amendement qui fixe un seuil de 33 %.

Mme Farida Tahar répond que le fait d'approuver cette proposition de résolution permettra au prochain gouvernement de revoir l'arrêté locatif.

Mme Nadia El Yousfi maintient sa demande d'auditions, dont le Master Plan et la SLRB pour arriver à un texte consensuel.

Mme Farida Tahar souligne que la question du sans-chez-soirisme ne s'arrête pas à cette proposition de résolution. La commission aura encore toute la législature pour s'y pencher.

Un consensus ayant été trouvé au sein de la commission pour auditionner Bruss'Help sur le Master Plan le 9 janvier 2025 et la SLRB le 16 janvier 2025, le président propose de reporter le vote à l'issue des auditions de Bruss'Help et de la SLRB.

III. Poursuite de la discussion générale

(réunion du 16 janvier 2025)

Mme Farida Tahar présente l'amendement n° 2, qui remplace l'amendement n° 1, et le justifie par la volonté d'intégrer les remarques reçues afin de viser progressivement une augmentation d'attributions de logements sociaux, déjà affichée par le précédent gouvernement. Celle-ci pourrait être implantée à Bruxelles dans le cadre de la mesure 11 du Master Plan qui invite vivement à atteindre cet objectif d'augmentation d'attributions des logements sociaux, conformément à l'engagement de la Belgique de mettre fin au sans-abrisme d'ici 2030.

L'amendement prévoit une mesure s'inspirant de dispositifs

geïnspireerd is op regelingen die al succesvol zijn gebleken in het buitenland, zoals in Glasgow, waar een toewijzingsquotum van 80% is bereikt, ook al ligt het percentage sociale woningen er lager dan in het Brussels Gewest. Deze tijdelijke maatregel zou een echt verschil kunnen maken om de vooropgestelde doelstellingen van de Verklaring van Lissabon te halen. Daarnaast is het nodig om de OVM's ertoe aan te zetten het afwijkingspercentage van 40%, zoals bepaald in artikel 38 van het huurbesluit, toe te passen. Dat artikel dient in het licht van deze maatregel niet te worden gewijzigd. De resolutie legt de OVM's geen quotum van 33% op, maar biedt ze een leidraad om de doelstelling van 33% sociale woningen tegen 2030 te halen. Vandaag bedraagt het gemiddelde 20%, maar niet alle OVM's maken gebruik van de afwijkingen.

De heer Louis de Clippele herinnert eraan dat de MR-fractie tijdens de vorige zittingsperiode een voorstel van resolutie over hetzelfde onderwerp heeft ingediend. Daarin werd erop aangedrongen om de begrotingsallocaties voor het *Housing First*-beleid en het noodhulpbeleid te herzien. De fractie van de indieners verzette zich destijds tegen deze resolutie en haalde als reden daarvoor aan dat weldra een nieuw regeerakkoord zou worden opgesteld.

De MR-fractie zal zich bij de stemming over voorliggend voorstel van resolutie onthouden, omdat er een meervoudige aanpak nodig is, die zowel op het huisvestingsbeleid als op het welzijns- en gezondheidsbeleid steunt, om dak- en thuisloosheid te bestrijden. Nu er nog geen volwaardige regering is, zou deze resolutie de bewegingsruimte van de regering beperken om de verschillende beleidsdomeinen evenwichtig op elkaar af te stemmen.

De heer Martin Casier is van mening dat het door Bruss'Help voorgestelde masterplan belangrijke bakens uitzet voor de volgende regering en bepaalde richtsnoeren aanreikt voor de beleidsvoering.

De spreker betreurt ook dat veel punten uit dit masterplan niet zijn opgenomen in het voorstel van resolutie dat voorligt ter bespreking.

Andere konden dan weer niet worden verwezenlijkt, omdat de betrokken instanties er niet achter staan of omdat ze een aanzienlijke weerslag hebben op de begroting en er dus een volwaardige regering nodig is om ze in de praktijk te brengen. We bevinden ons hier in een bijzondere situatie. In de resolutie worden namelijk enkele relevante maatregelen voorgesteld die de huidige regering niet kan uitvoeren. Daarnaast worden ook enkele maatregelen voorgesteld die minder relevant zijn, hetzij omdat ze reeds werden ingevoerd, hetzij omdat er geen draagvlak voor is bij de betrokken instanties, zoals de wijziging van de voorrangspunten.

In amendement nr. 2 wordt duidelijk gestreefd naar een beter evenwicht. Maatregel 11.1 van het masterplan wordt er echter slechts gedeeltelijk in overgenomen, zonder melding te maken van sterk verbeterde ondersteuning. Die doelstelling wordt daardoor losgekoppeld van alle andere maatregelen van het masterplan, en dan vooral van alles wat verband houdt met

qui ont déjà fait leur preuve à l'étranger, comme à Glasgow où un quota de 80 % d'attributions a été atteint malgré un taux de logement social inférieur à celui de la Région bruxelloise. Cette mesure temporaire aurait un impact réel afin d'atteindre les objectifs prévus par la convention de Lisbonne. Il est encore nécessaire d'encourager les SISP à appliquer les 40 % de dérogations prévus par l'article 38 de l'arrêté locatif qui ne devrait pas être modifié dans le cadre de cette mesure. La résolution n'impose pas un quota de 33 % aux SISP mais leur donne une orientation afin d'atteindre un objectif de 33 % de logements sociaux à l'horizon 2030. Aujourd'hui, on est à 20 % en moyenne, mais toutes les SISP ne recourent pas aux dérogations.

M. Louis de Clippele rappelle que le groupe MR avait déposé sous la précédente législature une proposition de résolution portant sur le même objet. Cette proposition insistait sur la révision des allocations budgétaires entre la politique de housing first et la politique d'aide urgente. À l'époque, le groupe des déposants s'était opposé à cette résolution en invoquant notamment la conclusion du prochain accord de gouvernement.

Le groupe MR s'abstiendra sur cette proposition de résolution en raison de la nécessité d'une approche plurielle qui intègre politique du logement et social santé pour lutter contre le sans-chez-soirisme et sans-abrisme. En l'absence de gouvernement de plein exercice, cette résolution restreindrait la marge de manœuvre du gouvernement dans la quête d'un équilibre entre les différentes politiques à intégrer.

M. Martin Casier considère que le Master Plan présenté par Bruss'Help fixe des caps importants pour le prochain gouvernement et constitue autant de lignes directrices pour son action.

L'orateur regrette d'ailleurs que bon nombre de points de ce Master Plan ne sont pas repris dans la proposition de résolution discutée.

Quant à la résolution proposée, le député remarque que bon nombre de points évoqués sont soit déjà réalisés soit partiellement en train de l'être soit n'ont pas pu l'être ou bien parce qu'ils ne sont pas soutenus par les acteurs ou bien parce qu'ils nécessiteraient un gouvernement de plein exercice pour être menés parce qu'ils engagent des enjeux budgétaires conséquents. On se retrouve dans une situation particulière avec une proposition de résolution qui s'adresse à un gouvernement avec des mesures, pour celles qui sont pertinentes, qui ne pourront pas être prises en charge par le gouvernement et un ensemble de mesures, moins pertinentes, parce que soit mises en œuvre soit rejetées par les acteurs, comme la modification des points de priorité.

Par rapport à l'amendement n°2 qui montre une volonté de trouver un meilleur point d'équilibre, la mesure 11.1 du Master Plan n'est que partiellement reprise, sans la mention d'un accompagnement fortement renforcé. On en vient à désarticuler cet objectif par rapport à toutes les autres mesures du Master Plan, singulièrement les éléments qui touchent au domaine

welzijn en gezondheid.

Zoals de tekst nu voorligt, zal de PS-fractie zich om de genoemde redenen bij de stemming onthouden, ook al staat zij achter de prioriteiten van het masterplan, die als leidraad moeten dienen voor de volgende regering.

Mevrouw Joëlle Maison stelt vast dat het amendement de tekst verbetert. De BGHM is van oordeel dat de OVM's zich over een kwetsbare doelgroep ontfemen. Als we daar een nog kwetsbaardere groep zoals de dak- en thuislozen aan willen toevoegen, moeten we waakzamer zijn en meer inzetten op begeleiding om te voorkomen dat het komt tot een explosieve confrontatie tussen kwetsbare groepen. Bruss'Help nam een genuanceerder standpunt in. Onder de dak- en thuislozen bevinden zich immers uiteraard personen met echte psychologische problemen die behoefte hebben aan ondersteuning naar het model van *Housing First*. Daarnaast zijn er echter ook andere groepen die niet zoveel ondersteuning nodig hebben. Het is niet nodig om voor iedere dakloze die van straat wordt gehaald, een *Housing First*-initiatief te financieren, maar ondersteuning is wel nodig.

Het parlamentslid betreurt dat ze haar stem moet uitbrengen zonder het standpunt van andere instanties, zoals de FEDSVK, te hebben gehoord. Sommige SVK's stemmen ermee in om overeenkomsten voor daklozen te sluiten, maar andere zijn daar minder toe geneigd. Ook citydev.brussels had een nuttige inbreng in het debat kunnen leveren door het te hebben over tijdelijke gebruiksprojecten.

Voorts bepaalt artikel 38 van het huurbesluit enkel dat in niet meer dan 40% van de gevallen mag worden afgeweken van de wachtlijst bij de toewijzing van sociale woningen. Momenteel wordt er in ongeveer 20% van de gevallen van afgeweken. Sommige OVM's maken echter nooit gebruik van artikel 33 en volgende, zelfs niet in noodsituaties. Er is werk aan de winkel, want alle OVM's moeten worden aangespoord om die afwijkingen toe te passen wanneer dat dringend nodig is, zoals in het geval van dakloosheid, zonder per se het quotum van 33% te moeten halen.

Tot slot zal het quotum van 33% leiden tot een langere wachtlijst, waarop nu al 57.000 gezinnen staan. Wie geduldig heeft gewacht om voorrangspunten te verzamelen, zou door anderen worden voorbijgestoken. Sommige gezinnen op de wachtlijst zijn dak- en thuisloos. Veel gezinnen wachten al minstens tien jaar en zien zich genoodzaakt om een woning op de privémarkt te huren, met een inkomen dat ontoereikend is.

De spreker vraagt om de stemming uit te stellen en verder hoorzittingen te houden, zodat zij beter kan worden geïnformeerd. Zo niet, zal zij zich bij de stemming over het voorstel van resolutie onthouden.

Mevrouw Marie Cruysmans staat achter de doelstellingen die de indieners van de tekst nastreven: een einde maken aan dakloosheid, dak- en thuislozen duurzaam herhuisvesten en iedereen in staat stellen om zijn recht op huisvesting en een fatsoenlijke woning uit te oefenen. Zij kan zich ook vinden in de oplijsting van krachtlijnen en betrokken instanties in het voorstel van resolutie. Ook is zij het eens met de oproep om

social-santé.

En l'état du texte, le groupe PS s'abstiendra pour les raisons évoquées, nonobstant le souci partagé des priorités du Master Plan qui devraient servir de lignes de conduite au prochain gouvernement.

Mme Joëlle Maison constate que l'amendement améliore le texte. La SLRB estime que les SISP accueillent un public fragile. Si on veut y intégrer un public encore plus fragile comme les sans-chez-soi, il faut redoubler de vigilance et d'encadrement pour éviter un effet explosif de la confrontation entre ces fragilités. Bruss'Help s'est montré plus nuancé parce que, parmi le public sans-chez-soi, il y a certes le public qui a vraiment des difficultés psychologiques et besoin d'un encadrement de type *Housing First* mais aussi un autre public qui n'a pas besoin d'autant d'encadrement. Sortir les personnes de la rue ne requiert pas nécessairement le financement d'un *Housing First* pour chaque sans-chez-soi, même un encadrement sera nécessaire.

La députée regrette de devoir se prononcer sans avoir eu l'avis d'autres acteurs, comme la Fedais. Certaines AIS sont d'accord de conclure ces conventions par rapport aux sans-abris, d'autres se montrent moins enclines. Citydev.brussels aurait également pu enrichir le débat avec les occupations temporaires.

Par ailleurs, l'article 38 de l'arrêté locatif ne prévoit que les dérogations à la liste d'attente des attributions pour des logements sociaux ne peuvent pas excéder 40 %. On est à peu près à 20 % de dérogations. Mais certaines SISP ne recourent jamais à ces articles 33 et suivants, même si la situation est urgente. Il y a un travail à effectuer parce que toutes les SISP doivent être vivement invitées à utiliser ces dérogations lorsqu'une situation urgente se présente comme une situation de sans-abrisme, sans vouloir nécessairement atteindre le quota de 33 %

Enfin, le quota de 33 % contribue à allonger cette liste d'attente qui compte 57.000 ménages. Ceux qui ont attendu patiemment d'accumuler leur points de priorité se verraient doubler par d'autres personnes. Parmi les ménages sur la liste d'attente, certains se trouvent dans une situation de sans-chez-soirisme. Beaucoup de ménages attendent surtout depuis dix ans en devant louer sur le marché locatif privé un logement avec des revenus qui ne le permettent pas.

L'oratrice demande un report du vote et la poursuite d'auditions pour être plus amplement informée. À défaut, elle s'abstiendra sur la proposition de résolution.

Mme Marie Cruysmans poursuit les mêmes objectifs que les auteurs du texte : la fin du sans-abrisme, la remise durable au logement des personnes sans chez-soi, permettre à chacun d'exercer son droit au logement et à un logement décent. Elle soutient aussi les axes et acteurs visés par la proposition de résolution, ainsi que la volonté de décloisonner les politiques sociales d'urgence et du logement.

bruggen te slaan tussen het nood- en welzijnsbeleid en het huisvestingsbeleid.

Het parlamentslid is geen voorstander van het ingediende amendement. Ten eerste is het aan de volgende regering om te beslissen over de vereiste middelen om deze doelstellingen te bereiken, uitgaande van een begrotingstraject en een klare kijk op de middelen die nodig zijn om de vooropgestelde maatregelen doeltreffend uit te voeren.

Ten tweede kan een quotum dat zes keer hoger ligt dan het huidige wettelijk vastgestelde quotum, alleen maar een succes zijn als er ondersteuningsmaatregelen aan gekoppeld zijn. Die ondersteuning wordt vooropgesteld in artikel 36bis, waarin al naargelang het jaar quota van 3%, 4,5% en 6% afwijkende toewijzingen staan vermeld, en waarin uitdrukkelijk het volgende is bepaald: "op voorwaarde dat deze organisaties garanderen dat ze ondersteuning bieden aan degenen die worden geherhuisvest." In de tekst zelf staat dat deze quota alleen kunnen worden geïmplementeerd als ze gepaard gaan met ondersteuningsmaatregelen. Daarvoor is personeel en geld nodig, en laat daar nu net momenteel een schrijnend gebrek aan zijn.

Tot slot werden de in mei 2024 goedgekeurde quota grondig geanalyseerd en besproken. Voordat we verder gaan, zouden zowel de maatregel als de uitvoering ervan moeten worden geëvalueerd.

Aangezien het parlamentslid de wens deelt om een einde te maken aan dakloosheid en ondersteuningsmaatregelen uit te werken, zal zij zich bij de stemming onthouden.

Mevrouw Najima El Arbaoui zegt dat ze geen voorstander is van het voorstel van resolutie, aangezien daklozen dagelijkse ondersteuning nodig hebben, wat kosten met zich meebrengt. Bovendien zouden deze personen de plaats innemen van anderen die al vijftien jaar op de wachtlijst voor een sociale woning staan en daardoor nog langer zouden moeten wachten. Het parlamentslid stelt voor om na te denken over manieren om te zorgen voor bijkomende huisvesting of leegstaande woningen te gebruiken.

De heer Emile Luhahi merkt op dat het voorstel van resolutie een nauwkeurig en ambitieus kader biedt voor het fundamentele recht op huisvesting.

Mevrouw Farida Tahar antwoordt dat het voorstel van resolutie geen alomvattende oplossing is voor het probleem van dak- en thuisloosheid. Het is een overkoepelend probleem. Om dat aan te pakken, moeten de schotten tussen de verschillende beleidsdomeinen verdwijnen. Aangezien dit een voorstel van resolutie is en geen voorstel van ordonnantie, heeft deze tekst geen bindende kracht. Het amendement is gewoon een bijkomend verzoek. Het voorstel van resolutie bevat nog veel meer verzoeken. Het parlamentslid is verheugd dat aan sommige verzoeken reeds werd tegemoetgekomen, maar de inspanningen dienen nog te worden verhoogd. Daarnaast is het nodig om de volgende regering een duwtje in de rug te geven door de richting uit te stippelen die ze kan uitgaan om te voldoen aan de verzoeken die nog niet zijn ingewilligd. Het parlamentslid is er geen voorstander van om nog hoorzittingen met andere instanties

La députée n'est pas favorable à l'amendement déposé. D'abord, il appartiendra au prochain gouvernement de décider des moyens à mettre en œuvre pour atteindre ces objectifs en tenant compte d'une trajectoire budgétaire et des moyens à mobiliser pour l'efficacité de ces mesures.

Ensuite, le succès d'un quota six fois plus élevé que celui figurant dans les textes en vigueur suppose des mesures d'accompagnement. Cet accompagnement est prévu à l'article 36bis qui mentionne des quotas de 3 %, 4,5 % et 6 % d'attributions dérogatoires en fonction de l'année et précise « sous réserve que ces organismes garantissent l'accompagnement des personnes relogées ». Le texte lui-même indique que ces quotas ne peuvent être mise en œuvre que si des mesures d'accompagnement sont prises. C'est une nécessité qui coûte en ressources humaines et en ressources financières, deux ressources dont on manque actuellement cruellement.

Enfin, les quotas adoptés en mai 2024 ont fait l'objet d'analyses fouillées et de débats. Avant d'aller plus loin, il conviendrait de procéder à une évaluation de la mesure et de sa mise en œuvre.

En conclusion, parce qu'elle partage le souhait de mettre fin au sans-abrisme et de développer des mesures d'accompagnement, la députée s'abstiendra.

Mme Najima El Arbaoui ne se déclare pas favorable à la proposition de résolution vu que le public sans-abri a besoin d'un accompagnement quotidien qui représente un coût lié. En outre, ces personnes prendraient la place d'autres inscrites depuis quinze ans sur la liste d'attente pour un logement social qui devraient attendre encore plus longtemps. La députée suggère de réfléchir aux manières de créer du logement ou d'utiliser les logements inoccupés.

M. Emile Luhahi remarque que la proposition de résolution offre un cadre précis et ambitieux pour le droit fondamental au logement.

Mme Farida Tahar répond que la proposition de résolution ne règle pas tout le problème du sans-chez-soirisme matière transversale qui nécessite de décroiser des politiques. S'agissant d'une proposition de résolution, pas d'ordonnance, elle n'a pas de force contraignante. L'amendement est une demande parmi d'autres. La proposition de résolution comporte énormément d'autres demandes. La députée se réjouit si certaines ont déjà été rencontrées, mais il faudra les renforcer. Pour celles qui n'ont pas encore reçu de réponse, il faut encourager le prochain gouvernement en lui donnant une direction. La députée n'est pas favorable à la poursuite d'auditions avec d'autres acteurs.

te organiseren.

Vervolgens gaat ze in op de mogelijk langere wachtlijsten voor aanvragers van een sociale woning. Veel aanvragers zijn thuisloos. De regeling bestaat en is reeds in werking getreden. Het percentage van 33% is vastgesteld door deskundigen. Het is een leidraad, een doelstelling voor de OVM's. We moeten meer middelen ter beschikking stellen en de beheerders sterker ondersteunen, zoals aangegeven in het voorstel van resolutie, dat zich niet enkel toespitst op maatregel 11 van het masterplan.

De heer Calvin Soiresse Njall benadrukt dat bij gebrek aan een volwaardige regering, het parlement zijn verantwoordelijkheid moet nemen als het gaat om belangrijke teksten.

De heer Martin Casier overloopt de verzoeken tot wijziging van de Brusselse regelgeving om zijn eerdere opmerkingen te onderbouwen. Aan het eerste verzoek om de BGHM bij de aanpak van het probleem te betrekken, is voldaan. Het tweede verzoek, om de punten te verbeteren, wordt unaniem afgewezen door de instanties op het terrein. Het derde verzoek is datgene dat wordt besproken. Aan het vierde verzoek om over te gaan tot een evaluatie, is voldaan. Om een volgende stap te kunnen zetten, hebben we een volwaardige regering nodig. Om het vijfde verzoek over de invoering van stimulansen te kunnen inwilligen, zijn financiële middelen en dus ook een volwaardige regering nodig. Het zesde verzoek wordt reeds mogelijk gemaakt door Bruhwa. Om die mogelijkheid uit te breiden, is een volwaardige regering nodig. Het zevende verzoek, met betrekking tot het Woningfonds, is alleen zinvol als onderdeel van het masterplan. De evaluatie waar in het achtste verzoek om wordt gevraagd, is reeds uitgevoerd. Die bleek niet gunstig te zijn. Net daarom heeft de staatssecretaris het huurbesluit gewijzigd, om een financiële stimulans in te voeren. Aan het negende verzoek is reeds voldaan in het kader van de aanvullende SVK-subsidies. Tot slot werd ook al voldaan aan het laatste verzoek door het besluit te wijzigen.

De heer Martin Casier spreekt zijn waardering uit voor het werk van de oorspronkelijke indiener van dit voorstel van resolutie, de heer Lux, want dankzij hem kon al deze vooruitgang worden geboekt in overleg met de staatssecretaris. Net omwille van die geboekte vooruitgang vindt de spreker de door de Ecolo-fractie gekozen procedure om dezelfde resolutie opnieuw in te dienen, verbazingwekkend.

Mevrouw Farida Tahar wijst erop dat de oorspronkelijke versie van het voorstel van resolutie dateert van vóór de goedkeuring van het regeringsbesluit. Hoewel ze blij is met wat de regering heeft ondernomen, wil het parlementslid graag nog een stap verder gaan op basis van de cijfers van het masterplan.

De heer Martin Casier legt uit wat de regering heeft gedaan met betrekking tot elk verzoek van het voorstel van resolutie. Aangezien de resolutie zich enkel toespitst op maatregel 11 van het masterplan in verband met de drempel van 33% voor de toewijzing van sociale woningen, zonder het

À propos du risque de prolonger les listes d'attente pour les candidats à un logement social, parmi les candidats, beaucoup n'ont pas de chez-soi. Le dispositif existe et est déjà activé. Le pourcentage de 33 % a été établi par des experts. Il constitue une ligne directrice, un objectif avec les SISP. Il faut renforcer les moyens et soutenir davantage les opérateurs, comme indiqué dans la proposition de résolution qui ne se borne pas à la mesure 11 du Master Plan.

M. Calvin Soiresse Njall souligne qu'en l'absence d'un gouvernement de plein exercice, le Parlement doit prendre ses responsabilités sur des textes importants.

M. Martin Casier passe en revue les demandes concernant la modification de la réglementation bruxelloise afin d'étayer ses propos précédents. La première demande qui vise à impliquer la SLRB a été réalisée. La deuxième demande qui tend à améliorer les points est unanimement rejetée par les acteurs de terrain. La troisième demande est précisément celle qui fait l'objet des débats. La quatrième demande concernant une évaluation a été rencontrée ; pour aller plus loin, il faut un gouvernement de plein exercice. La cinquième demande visant des incitants, suppose un financement et, donc, un gouvernement de plein exercice. Pour la sixième demande, Brugal permet déjà de le faire et si on veut l'élargir, il faut un gouvernement de plein exercice. La septième demande, concernant le Fonds du logement, n'a de sens que dans l'ensemble du Master Plan. La huitième demande portant sur une évaluation a été réalisée et a montré que cela avait été un échec. C'est d'ailleurs pour cela que la secrétaire d'État a modifié l'arrêté locatif pour créer un incitant financier. La neuvième demande est déjà rencontrée dans le cadre des subsides complémentaires AIS. Enfin, pour la dernière demande, l'arrêté a déjà été modifié.

M. Martin Casier rend hommage au travail de l'auteur initial de cette proposition de résolution, M. Pierre-Yves Lux, parce que, c'est grâce à lui que l'ensemble de ces avancées ont pu être menées en concertation avec la secrétaire d'État. Et c'est bien parce que ces avancées ont été obtenues que l'orateur note que la procédure choisie par le groupe Ecolo de redéposer cette même résolution est étonnante.

Mme Farida Tahar rappelle que la version originelle de la proposition de résolution est antérieure à l'adoption de l'arrêté du gouvernement. Tout en saluant l'action du gouvernement, la députée souhaite la renforcer et ne se fonde pas sur les chiffres du Master Plan.

M. Martin Casier a expliqué l'action du gouvernement par rapport à chacune des demandes de la proposition de résolution. Étant donné que la résolution se limite à la mesure 11 du Master Plan concernant le seuil de 33 % d'attributions de logements sociaux, sans se livrer à un travail complet et précis sur la base

masterplan er volledig en nauwkeurig in te verwerken, zal de PS-fractie zich bij de stemming onthouden.

IV. Bespreking van de consideransen en de streepjes van het verzoekend gedeelte

Amendement nr.1 wordt door de indiener ingetrokken.

Amendement nr. 2 wordt verworpen met 9 stemmen tegen 2, bij 3 onthoudingen.

V. Stemming over het geheel van het voorstel van resolutie

Het geheel van het voorstel van resolutie wordt aangenomen met 2 stemmen, bij 12 onthoudingen.

- *Vertrouwen wordt geschonken aan de rapporteurs voor het opstellen van het verslag.*

<i>De rapporteurs,</i>	<i>De voorzitter,</i>
Martin CASIER	Mehdi TALBI
Louis de CLIPPELE	

du Master Plan, le groupe PS s’abstiendra.

IV. Discussion des considérants et des tirets du dispositif

L’amendement n° 1 est retiré par son auteur.

L’amendement n° 2 est rejeté par 9 voix contre 2, et 3 abstentions.

V. Vote sur l’ensemble de la proposition de résolution

L’ensemble de la proposition de résolution est adopté par 2 voix et 12 abstentions.

- *Confiance est faite aux rapporteurs pour la rédaction du rapport.*

<i>Les Rapporteurs,</i>	<i>le Président,</i>
Martin CASIER	Mehdi TALBI
Louis de CLIPPELE	

VI. Amendementen

NR. 1 (van mevrouw Farida TAHAR)

Streepjes van het verzoekend gedeelte

In het tweede streepje, eerste substreepje, het derde verzoek vervangen als volgt:

“– een percentage van de woningen die door de OVM's worden toegewezen, voor te behouden voor thuislozen, gelijk aan 33% van de jaarlijkse toewijzingen, totdat een totaal van 2.000 woningen beschikbaar is voor deze doelgroep, vanuit een logica van Housing First;”.

VERANTWOORDING

Dit voorstel van resolutie, dat van verval werd ontheven, dateert van vóór het regeringsbesluit van 16 mei 2024, dat het percentage woningen dat moet worden toegewezen aan thuislozen geleidelijk beoogt op te trekken, overeenkomstig wat bepaald is in artikel 6 ervan, dat luidt als volgt:

“In afwijking van de artikelen 2 en 3 van dit besluit, is het minimumpercentage van de totale toewijzingen voor het voorafgaande jaar waarvoor de overeenkomsten worden gesloten:

- 3% vanaf 1 januari 2025;
- 4,5% vanaf 1 januari 2026;
- 6% vanaf 1 januari 2027.”.

Het doel is om zowel de rechtsgrond voor deze verhoging te consolideren als het percentage te verhogen. Teneinde tegemoet te komen aan de doelstellingen van het masterplan om een einde te maken aan thuisloosheid, wensen wij het percentage dat bepaald is in het regeringsbesluit van 16 mei 2024, te verhogen.

Voor de bepaling van dat percentage verwijzen wij naar maatregel 11 van het masterplan van Bruss'Help, die ertoe strekt het beschikbare aantal duurzame woningen te verhogen, en meer bepaald naar deelmaatregel 11.1 (Overeenkomsten met de OVM's):

“De artikelen 35, 36 en 37 van het uitvoeringsbesluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering betreffende de huisvestingscode bepalen dat de OVM's van de norm kunnen afwijken en tot 40% van de nieuwe toewijzingen kunnen gaan. Het doel is te bereiken dat, tijdelijk en voor de referentieperiode (tot 2030 en vervolgens degressief), de OVM's voorrang geven aan thuislozen voor 33% van hun toewijzingen.”.

VI. Amendements

N° 1 (de Mme Farida TAHAR)

Tirets du dispositif

Dans le deuxième tiret, premier sous-tiret, remplacer la troisième demande par ce qui suit :

« – de réserver un pourcentage d'attribution de logement SISP aux personnes sans chez-soi, équivalent à 33 % des attributions par an jusqu'à atteindre un total de 2.000 logements disponibles pour ce public, dans une logique de Housing First ; ».

JUSTIFICATION

La présente proposition de résolution relevée de caducité est antérieure à l'arrêté pris par le gouvernement en date du 16 mai 2024, portant le pourcentage de logement à attribuer aux personnes sans chez-soi progressivement; conformément à son article 6, qui dispose ce qui suit :

«Par dérogation aux art[icles] 2 et 3 du présent arrêté, le pourcentage minimum du total des attributions de l'année précédente sur lequel porte la conclusion des conventions de collaboration est de

- 3 % à partir du 1^{er} janvier 2025 ;
- 4,5 % à partir du 1^{er} janvier 2026 ;
- 6 % à partir du 1^{er} janvier 2027 ».

Dans le but, à la fois de consolider la base légale de ce relèvement, et de le porter à un pourcentage plus élevé. Afin de répondre aux objectifs du Masterplan de fin du sans-chez-soirisme, nous souhaitons relever le pourcentage prévu par l'arrêté pris par le gouvernement en date du 16 mai 2024.

Afin de déterminer ce pourcentage, nous nous référons à la mesure 11 du Masterplan de Bruss'Help prévoyant d'augmenter quantitativement la captation de logements durables, dans sa sous-mesure 11.1 (Conventions avec les SISP) :

« L'AGRBC d'application du code du logement prévoit en ses articles 35, 36 et 37 que les SISP peuvent déroger pour jusqu'à 40 % des nouvelles attributions. L'objectif est d'obtenir que, temporairement et pour la période de référence (jusque 2030 et de façon dégressive par après), les SISP priorisent les personnes sans-chez-soi à hauteur de 33 % de leurs attributions ».

NR. 2 (van mevrouw Farida TAHAR)

Streepjes van het verzoekend gedeelte

In het tweede streepje, eerste substreepje, het tweede verzoek vervangen als volgt:

“– het ondersteunen van een verhoging van de toewijzing van woningen aan daklozen, in alle OVM's, via de eventueel aan te passen bestaande regelingen of in te voeren regelingen. Deze verhoging moet het mogelijk maken om, zoals het 'Masterplan voor het beëindigen van dakloosheid' wenst te bevorderen, tijdelijk en tegen 2030 jaarlijks 33% van de sociale woningen toe te wijzen aan daklozen;”.

VERANTWOORDING

Deze maatregel is geïnspireerd op succesvolle regelingen in andere landen. Zo werd in Glasgow een quotum van 80% ingevoerd, ook al ligt het aantal sociale woningen daar lager dan in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Deze tijdelijke maatregel zou zorgen voor een reëel effect zodat de vereiste doelstellingen tegen 2030 gehaald worden, zoals voorzien in de Verklaring van Lissabon. In de praktijk stellen we vast dat de OVM's nog aanmoediging nodig hebben om de 40% die in de teksten is voorzien, toe te passen. Bovendien vereist deze maatregel niet noodzakelijkerwijs om het maximum van 40%, voorzien in artikel 38, te wijzigen. Met het percentage van 33% kunnen de overdrachten worden voortgezet, alsook de toewijzingen in chronologische volgorde en de andere dringende behoeften waarvoor afwijkingen vereist zijn.

N° 2 (de Mme Farida TAHAR)

Tirets du dispositif

Dans le deuxième tiret, premier sous-tiret, remplacer la troisième demande par ce qui suit :

« – de soutenir l'augmentation des attributions de logements aux personnes sans-chez-soi, dans l'ensemble des SISP, via les dispositifs existants éventuellement, à adapter ou à créer. Cette augmentation doit permettre, tel que le promeut le Masterplan de sortie du sans-chezsoirisme, d'atteindre temporairement et d'ici 2030, 33 % des attributions annuelles de logements sociaux ; ».

JUSTIFICATION

Cette mesure s'inspire de dispositifs qui ont fait leurs preuves à l'étranger - comme à Glasgow, qui a mis en place un quota de 80% malgré un taux de logement social inférieur à ce qui existe en Région de Bruxelles Capitale. Cette mesure temporaire permettrait un impact réel pour atteindre les objectifs nécessaires à l'échéance de 2030 prévue dans la Convention de Lisbonne. Le constat de terrain montre qu'il est encore nécessaire d'encourager les SISP à appliquer les 40% prévus par les textes. Par ailleurs, cette mesure n'impose pas forcément la modification du plafond de 40% prévu à l'article 38, les 33% permettant donc à la fois de poursuivre les mutations, les attributions par ordre chronologique et les autres besoins urgents nécessitant des dérogations.